Λέσχη Φανταστικής Λογοτεχνίας Καρδίτσας

ΟΓΙΟ ΝΕΓΚΡΟ

Γρηγόρης Δημακόπουλος

lefalok.gr | 2021

Ταξιδευτές στους αχαρτογράφητους κόσμους της Φαντασίας

ΟΓΙΟ ΝΕΓΚΡΟ

ΛΕΦΑΛΟΚ 2021

Ταξιδευτές στους αχαρτογράφητους τόπους της φαντασίας

Εκδόσεις ΛΕ.ΦΑ.ΛΟ.Κ.

lefalok@gmail.com lefalok.gr
/lefalok /lefalok.gr

Τίτλος Βιβλίου: ΟΓΙΟ ΝΕΓΚΡΟ

Συγγραφέας: Γρηγόρης Δημακόπουλος
Σελιδοποίηση: Αλέξανδρος Ίτσιος
Επιμέλεια Εξωφύλλου: Θανάσης Λάμπρου

Το παρόν έργο Πνευματικής Ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόμο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιοδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου

Δωρεάν διάθεση από:
ΛΕ.ΦΑ.ΛΟ.Κ. (Λέσχη Φανταστικής Λογοτεχνίας Καρδίτσας)

Πρώτη Έκδοση, 2021

Το σπήλαιο του Όγιο Νέγκρο είναι υπαρκτή τοποθεσία, όπως αληθινές ήταν και οι αρχαιολογικές έρευνες που έγιναν σε αυτό. Όσα περιγράφονται στο διήγημα, συμπεριλαμβανομένης της τοπογραφίας της ευρύτερης περιοχής, είναι προϊόν μυθοπλασίας (φυσικά). Τα προϊστορικά απολιθώματα που βρέθηκαν στον πυθμένα του αχανούς σπηλαίου, ένα μέρος που χαρακτηρίστηκε παγίδα θανάτου εξαιτίας του αριθμού των ζώων που έπεσαν σε αυτό, αποτέλεσαν την έμπνευση της ιστορίας.

Περιεχόμενα

ΣΤΗ ΧΑΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ 6

Ο ΜΥΧΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ 11

ΕΣΜΟΣ ΣΚΙΩΝ 18

ΑΝΑΘΕΜΑ ΤΩΝ ΠΑΛΙΩΝ ΘΕΩΝ 25

ΑΡΠΑΚΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΛΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ 29

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΕΝΕΔΡΕΥΕΙ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΛΟΓΙΚΗ 36

Γ Ρ Η Γ Ο Ρ Η Σ Δ Η Μ Α Κ Ο Π Ο Υ Λ Ο Σ

Βιογραφικό

Ο Γρηγόρης Δημακόπουλος είναι πολιτικός μηχανικός που ζει κι εργάζεται στην Καρδίτσα. Σπούδασε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, την περίοδο 2000-2006. Από μικρή ηλικία καλλιεργήθηκε μέσα του το ενδιαφέρον για τη λογοτεχνία, κυρίως μετά την επαφή του με την *Ιστορία Χωρίς Τέλος* του Μίχαελ Έντε και τα έργα του Ιούλιου Βερν.

Στη Θεσσαλονίκη αναπτύχθηκε η αγάπη του για την κλασική λογοτεχνία και τη λογοτεχνία του φανταστικού. Αγαπημένα του βιβλία είναι το *Σιλμαρίλλιον* του Τζ. Ρ. Ρ. Τόλκιν, το *Dune* του Φρανκ Χέρμπερτ και *οι Άθλιοι* του Βίκτωρος Ουγκώ.

Τα δυο πρώτα μέρη της τριλογίας φαντασίας που έχει γράψει, *Η Εποχή των Θρύλων: Κόκκινη Αυγή* και *Η Εποχή των Θρύλων: ο Δρόμος της Εξορίας,* εκδόθηκαν από τις Πρότυπες Εκδόσεις Πηγή τον Μάιο του 2019 και τον Μάιο του 2021 αντίστοιχα. Το βραβευμένο διήγημα *Το εκκρεμές* ήταν το πρώτο έργο του που εκδόθηκε, λαμβάνοντας την τρίτη θέση στον πανελλήνιο διαγωνισμό *Φαντασία 2018*, στο πλαίσιο του φεστιβάλ Fantasmagoria (*Έπος της Φαντασίας ΙΙ*, εκδόσεις iWrite, 2018). Το διήγημα *Ερήμωση* έχει συμπεριληφθεί στην ανθολογία *Στα Όνειρα της Φαντασίας: Πολεμικές Ιαχές* (Εκδόσεις Allbooks, 2020). Στον ελεύθερο χρόνο του γράφει κριτικές και διηγήματα για τη Λέσχη Φανταστικής Λογοτεχνίας Καρδίτσας.

1.

ΣΤΗ ΧΑΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

-12.000 χρόνια πριν-

Κοίταξε πέρα από το απέραντο γκρίζο, κει που βρισκόταν η *Βισάλα Ξέτρα.* Βόρεια των χερσότοπων απλωνόταν η αχανής έκταση των παγωμένων βάλτων.

Ήταν ένας τόπος τραχύς και ερημωμένος, που η φυλή δυσκολεύτηκε να διασχίσει. Το χώμα ήταν μονίμως παγωμένο. Το νερό ενθυλακωνόταν στο έδαφος σχηματίζοντας λεπτές κρούστες πάγου. Πρίνοι δε φύτρωναν εκεί, μήτε έβλεπε κανείς δάση. Μόνο ασθενικοί ακανθώδεις θάμνοι κάλυπταν το γυμνό τοπίο, και μπαλώματα από βρύα και λειχήνες, που μαράζωναν κάτω από το χάδι του ανέμου.

Βέβαια, οι κακουχίες που έζησαν οι δικοί της εκεί δε συγκρινόταν με τη φρίκη που πέρασε η παλιά φυλή εγκαταλείποντας τις ερημιές της εποχής του πάγου. Τα νερά που προ αμνημονεύτων χρόνων σκέπαζαν τη γη είχαν αποτραβηχτεί, αποκαλύπτοντας τον δρόμο που οδηγούσε σε άγνωστα μέρη. Αμέτρητα χρόνια πείνας, κακουχιών και στέρησης ώθησε τη φυλή να αποκηρύξει την απομόνωση και να αναζητήσει νέα εδάφη, εκεί όπου ο αέρας ήταν θερμός και το κλίμα ήπιο.

Διέσχιζαν άπλετα λιβάδια και πλούσια βοσκοτόπια όταν η πύρινη σφαίρα του *Σούρια* κοντοζύγωνε στη γη και το νερό κυλούσε δίχως να παγώνει το βράδυ. Η ζωή ήταν καλή στις μεγάλες λίμνες, στις πυκνόφυτες πεδιάδες πέρα από τα βουνά, και στις σκιερές κοιλάδες όπου οι χείμαρροι βούιζαν όλο θυμό, αν και η διαρκής αναζήτηση τροφής ανάγκαζε τους κυνηγούς να περιπλανώνται μακριά. Κυνηγούσαν, μάζευαν καρπούς και ρίζες, ψάρευαν, ακολουθούσαν κοπάδια από περήφανα *γκόντα* που κάλπαζαν σαν τον άνεμο με τις ατίθασες χαίτες τους, ή θήρευαν ομαδικά τα βραδυκίνητα *μιαμάθα* με τους ωχρούς χαυλιόδοντες και το δασύ τρίχωμα, όταν τα μυώδη *μπαϊσάνα* με την κυρτή ράχη, τα κοντά κέρατα και τον βροντερό μυκηθμό, το δέρμα των οποίων ήταν ιδανικό για να καλύπτουν τη γύμνια τους απέναντι στο ψύχος, αποσύρονταν, συρρέοντας κατά αγέλες στους ελώδεις χερσότοπους της ανατολής. *Ν'γκαναν* και

κερασφόρα *νιένετς* συνάντησαν επίσης στη νέα γη, λεπτόσωμα κι ευκίνητα *χιράνα* που διέθεταν σκληρό ινώδες κρέας, βραχύσωμα τρωκτικά, νυκτόβια αρπακτικά και παμφάγες *Ουρσιντάε* που παρά το λίπος τους ήταν φοβερά επικίνδυνες άπαξ κι έκαναν το λάθος να πλησιάσουν στο λημέρι τους.

Η Νάγια κράτησε τα μάτια της σφαλιστά μέχρι να κοπάσει ο άνεμος. Ένιωθε το χάδι του σαν δάκρυ που αυλάκωνε το μάγουλό της. Το χώμα μύριζε, νωπό καθώς ήταν από τη χθεσινοβραδινή νεροποντή. Η σκηνή πίσω πλατάγιζε με θόρυβο. Η φωτιά τριζοβόλησε και σπίθες ξέσπασαν, ραβδίζοντας το πήλινο τσουκάλι, καθώς ο φλοιός απελευθέρωνε απότομα τη φυλακισμένη υγρασία από το ξύλο. Ο αρωματικός καπνός των βοτάνων που σιγόβραζαν πλημμύρισε τα ρουθούνια της. Ξάφνου ένιωσε το κεφάλι της ελαφρύ.

«Έλα να σε φιλέψω», της είπε. Ο ηλικιωμένος διαχώρισε τα χλωρά κλαδιά από τα στεγνά ξύλα και εναπόθεσε τους μαλακούς μίσχους πλάι στη στοίβα με τα όστρακα. Ύστερα της έτεινε ένα καρύδι που είχε φυλάξει για την περίσταση.

«*Αμανόσα,* δε θέλω να φύγω. Μου αρέσει να κυνηγώ. Να τρέχω στο χορτάρι. Δε θέλω να πάω στις σπηλιές. Δεν θέλω να κρυφτώ στην *Γκάντα Κιχάνα*».

Έμπειρα μάτια στράφηκαν πάνω της. Μια βούληση γεμάτη σοφία.

«Έτσι είναι η ορμήνια, *κάλα.* Οι θράκες μίλησαν». Ο σαμάνος άγγιξε το δεξί της χέρι. Η φωνή του κύλησε αυστηρή, όμως, όπως πάντα, η δριμύτητά της δεν πρόδιδε ίχνος ψόγου ή επικριτικότητας. «Τραυματίστηκες. Το πόδι σου γιατρεύτηκε, το χέρι σου όχι. Όχι ακόμη». Άγγιξε με τα ακροδάχτυλά του τους μύες του μπράτσου της που είχε ατροφήσει. «Πρέπει να το δυναμώσεις. Δεν μπορείς να κυνηγήσεις. Αν το σπάσεις ξανά, τελείωσες».

Εκείνη σούφρωσε τα χείλη. Το πείσμα ζάρωσε το μέτωπό της. Καμώθηκε πως δεν τον πίστεψε. Πως άλλοι ήταν οι λόγοι που την έδιωχνε.

«Δεν με εμπιστεύεσαι».

Ο γέροντας αναστέναξε. Ο ολιγόωρος ύπνος δεν τον είχε ξεκουράσει. Βαθιές ρυτίδες αυλάκωναν τα ζυγωματικά του. Το βλέμμα του ήταν θαμπό. Το ξηρό, χαρακωμένο δέρμα του δέσποζε τραχύ στο μέτωπό του, έχοντας φθαρεί ανεπανόρθωτα από το ψύχος και τις κακουχίες. Η προηγούμενη νύχτα ήταν άγρια. Η μήνις ενός αθέατου πολέμου είχε ξεσπάσει ξαφνικά. Ο άνεμος ούρλιαζε ακατάπαυστα, η βροχή ράπιζε τους ερημότοπους. Σκυθρωπά πνεύματα *Νιχάι* καιροφυλακτούσαν στις σκιές, κι εκείνος, μέχρι τα χαράματα, ήταν επιφορτισμένος με τις δεήσεις ώστε να τα διώξει μακριά και να μην μπουν μέσα στις σκηνές.

«Θα πας να βρεις τον Ανζίκ. Αυτή είναι και η τελευταία μου κουβέντα».

Τα φρύδια της έσμιξαν. «Δε θέλω να πάω. Θέλω να μείνω με την Ίρι».

Εκείνος χαμήλωσε το πηγούνι. Απίθωσε τις παλάμες του στα γόνατά του και η ράχη του κύρτωσε ελαφρώς.

«Ναι, η Ίρι. Η καρδιά σου είναι δεμένη μαζί της. Το ξέρω. Το ξέρω καλά».

Ο γέροντας εισέπνευσε το θυμιατό κι έβηξε. Το βλέμμα του μαγνήτισε φευγαλέα το φτενό φως του ήλιου που λαμπύριζε ασθενικά πίσω από τους θυσάνους του ουρανού. «Οι ανιχνευτές λείπουν τον τελευταίο κύκλο του *Σούρια.* Πήγαν να προετοιμάσουν το έδαφος για τη φυλή. Χρειάζονται βοήθεια. Εκεί θα είσαι πιο χρήσιμη».

«Δε θέλω να φύγω. Με στέλνεις εκεί για να γεννήσω».

Ο σαμάνος χαμογέλασε. Οίκτος μαλάκωσε τα χαρακτηριστικά του.

«Καλό μου κορίτσι».

Σηκώθηκε όρθιος, βαρυγκωμώντας. Έκανε τον γύρο της φωτιάς, σέρνοντας τα βήματά του. Χάιδεψε τα πλεγμένα της μαλλιά κι ανάδεψε τα κούτσουρα, προσθέτοντας ένα κλαδί στο στόμα της φωτιάς που σάλευε ασταμάτητα. Ύστερα κάθισε κατάχαμα ξανά, δίπλα της αυτή τη φορά. Το πρόσωπό του φωτίστηκε. Όχι από τη φλόγα που φούντωσε ξαφνικά, μα από την έγνοια. Άγγιξε τα χέρια της Νάγια και τα εναπόθεσε στο στέρνο του, εκεί όπου η αίσθηση του ζαρωμένου δέρματος υποχωρούσε μπροστά στον παλμό της αγάπης.

«Σε στέλνω στην *Κιχάνα* γιατί είσαι σημαντική. Δε θέλω να κινδυνέψεις στα βουνά».

Η Νάγια ήξερε πως την αγαπούσε. Ήξερε πως της είχε αδυναμία. Την ανέθρεψε από τότε που οι γονείς της επέστρεψαν στη γη, όμως δεν περίμενε ποτέ να ακούσει κάτι τέτοιο από τα χείλη του. Ο γερο-σαμάνος σπάνια εκφραζόταν. Η ανησυχία σκοτείνιασε τα χαρακτηριστικά της.

«Μήπως είδες κάποιον κακό οιωνό;»

Εκείνος ένευσε αρνητικά, κουνώντας πέρα δώθε το κεφάλι. «Σε στέλνω στην *Γκάντα Κιχάνα* γιατί θέλω να γίνεις σύντομα η *Αμανόσα* της φυλής. Θέλω να γιατρευτείς πριν τα *Νιχάι* σβήσουν τη φλόγα που κατοικεί σε τούτο το γέρικο κορμί».

Η Νάγια πάγωσε. Τα λόγια σκάλωσαν στα χείλη της.

«Εγώ;» ψέλλισε. «Δεν είμαι τόσο δυνατή όσο η Ίρι. Ούτε τόσο θαρραλέα όσο ο Ανζίκ. Δεν μπορώ να γίνω *Αμανόσα*. Δεν είμαι έτοιμη… δεν είμαι κατάλληλη».

Σιωπή. Εκείνος χαμογέλασε θλιμμένα.

«Πες μου. Τι πιστεύεις πως είναι χειρότερο. Στους δεκαεπτά κύκλους του *Σούρια* που αντίκρισες».

Ο αργόσυρτος ρυθμός της ομιλίας του δε σήμαινε ραθυμία, μα αγάπη για τις λέξεις. Η Νάγια ήξερε πως ο ηγέτης τους ήταν ο σοφότερος όλων. Ο σοφότερος όλων των φυλών, όλων των εποχών. Ακόμα και μέλη άλλων φατριών τον γύρευαν για να τους ορμηνέψει τι να κάνουν, να διαβάσει τα σημάδια στα λευκά όστρακα και να ψάλλει τους χρησμούς που βοηθούσαν το γένος τους να επιβιώσει. Απάντησε διστακτικά:

«Ο θάνατος».

Εκείνος κάγχασε, αναμένοντας τούτη την απάντηση.

«Χα! Ο θάνατος. Το σκοτεινό ποτάμι που φοβούνται όλοι». Η Νάγια δεν αποκρίθηκε. Το βλέμμα του γερο-σαμάνου ενώθηκε με το κενό. «Πόσο καιρό χρειάζεται κανείς για να αντικρίσει άφοβα τη νύχτα που κοντοζυγώνει; Πόσο καιρό χρειάζεται για να δαμάσει την καρδιά του και να κάνει ειρήνη με ό,τι τον περιβάλει; Να αντικρίσει την ακατάπαυστη αλλαγή των εποχών και να σκύψει το κεφάλι, κάνοντας κτήμα του τη γαλήνη; Να προσαρμοστεί στην προσταγή του ανέμου, στη νέα ζωή που η κρίση των πνευμάτων *Νιχάι* ξυπνάει, και ύστερα να αφουγκραστεί τους αχούς των νεκρών, τα κελεύσματα των προγόνων του, δίχως να νιώσει φόβο; Κανείς δεν ξέρει. Η σοφία είναι ένας καρπός που λίγοι εκλεκτοί γεύονται, Νάγια». Σιγή. Η κοπέλα χαμήλωσε το βλέμμα. «Ωστόσο, όταν η ζωή πεθαίνει, δεν ξέρουμε όλοι ότι σύντομα αυτή θα ξαναγεννηθεί; Δεν ξέρουμε ότι αυτό που έρχεται θα είναι καλύτερο απ' αυτό που προϋπήρξε;»

Εκείνη παρέμεινε βουβή. Διέκρινε ένα ελαφρύ τρέμουλο στη φωνή του, σημάδι πως η συγκίνηση έκαιγε μέσα του. «Σάμπως, όλοι δε βλέπουμε τη νέα ζωή να ξεπροβάλει μόλις η φλόγα του *Σούρια* φουντώνει και η κοίμηση της πλάσης λήγει;» Στύλωσε τα μάτια του πάνω της. Είχε κάτι το αλύγιστο στο βλέμμα του. Μια βαθύνοια που έκανε τη Νάγια να ριγήσει. «Ο θάνατος των γέρων σημαίνει πως νέα παιδιά θα γεννηθούν. Ο θάνατος είναι χειμώνας· είναι η ανάπαυση πριν την αλλαγή. Δεν πρέπει να τον φοβάσαι. Κανείς δεν πρέπει να τον φοβάται. Δες με». Έτεινε τον καρπό του δεξιού χεριού του στο ύψος των ματιών. «Αυτή η σάρκα πεθαίνει. Σιγοκαίεται από τα αφημένα χρόνια». Άγγιξε με τον δείκτη των δακτύλων τον αριστερό του κρόταφο. «Αυτή η σκέψη έχει θολώσει. Εσύ είσαι κάτι καλύτερο. Θα γίνεις σπουδαιότερη *Αμανόσα* απ' ό,τι εγώ. Αυτός είναι ο τρόπος της ζωής. Ο τρόπος που μεταδίδεται το θυμικό της φυλής. Ο δικός μου σκοπός είναι να σου δείξω το μονοπάτι που πρέπει να διαβείς».

Σιωπή. Το απαλό φύσημα του ανέμου άγγιζε τα πρόσωπά τους· ράπιζε τα χαμόκλαδα και λύγιζε τα αγριόχορτα των γήλοφων που στεφάνωναν τον ρηχό νερόλακκο όπου είχαν στήσει τον καταυλισμό το δειλινό της προηγούμενης μέρας. «Ο θάνατος δεν είναι ό,τι χειρότερο, όχι. Ο θάνατος είναι μέρος του αέναου κύκλου. Ο θάνατος θρέφει την αιωνιότητα, κληροδοτεί τα ένστικτα, τον φόβο, τις ορμές, την ανάγκη να προστατευτεί κανείς. *Είναι το τίμημα της αλλαγής.* Δεν πρέπει να τον φοβάσαι. Ξέρεις τι πρέπει να φοβάσαι; Ξέρεις τι είναι χειρότερο; *Η πείνα.* Η ανάγκη. Είναι ένα από τα θηρία του παλιού κόσμου η πείνα… κρύβεται κει κάτω, κει που δε φαίνεται· κι άκουσέ με, ό,τι παραμονεύει στο σκοτάδι δεν έχει λογική». Η Νάγια χαμήλωσε ξανά το βλέμμα. Ένιωθε τη ματιά του πύρινη. «Η πείνα είναι χειρότερη από τον θάνατο. Η πείνα διαρκεί. Πείνα σημαίνει μαρτύριο, ενώ θάνατος σημαίνει λήθαργος. Και ο λήθαργος, αν το καλοσκεφτείς, δεν είναι τόσο κακός».

Η Νάγια παρέμεινε αμίλητη. Ο σαμάνος τεντώθηκε, βαρυγκωμώντας ξανά. Ένας γδούπος ακούστηκε. Το ξύλο τσιτσίρισε· ο ηλικιωμένος έριξε κι άλλα κούτσουρα στη φωτιά.

«Τη νέα εποχή που έρχεται δε θα τη δει ο πιο δυνατός. Δε θα τη δει ο πιο έξυπνος. Θα τη δει αυτός που προσαρμόζεται στην αλλαγή. Αυτός που ελίσσεται, που διαθέτει το ένστικτο του ερπετού. Θα τη δεις εσύ». Ο γέροντας σώπασε. Η Νάγια κοίταξε τα χείλη του καθώς αυτά σχημάτιζαν μια αργόσυρτη, άηχη ακολουθία λέξεων. *Άνα Άιλις. Η αγέλη προστατεύει τον καλύτερό της.* Ο απαράβατος κανόνας όλων των Νομαδικών Φυλών. Άγγιξε τρυφερά τον καρπό της. «Ξέρεις πως στον επόμενο κύκλο εγκαταλείπουμε την περιπλάνηση της νομαδικής ζωής. Η παλιά εποχή τελειώνει».

Η Νάγια ύψωσε το βλέμμα.

«Βλέποντας τις γενεές ως βήματα, μέσα από τα βάθη του *Σαμάγια*, αλλάζει η σκέψη μας. Ξεμακραίνει… Γίνεται πιο καθαρή. Κλείσε τα μάτια σου λοιπόν και φαντάσου».

Εκείνη υπάκουσε.

«Εισέπνευσε».

Η Νάγια ένιωσε τα πνευμόνια της να αλαφραίνουν και γέμισε με ευφορία.

«Νιώσε. Νιώσε τον κόσμο γύρω μας. Νιώσε τη δύναμη της αλλαγής. Η γη αλλάζει. Τα πάντα μεταλλάσσονται, μετουσιώνονται, μετατοπίζονται». Η Νάγια αντίκρισε τον κόσμο πίσω από τα σφαλιστά της βλέφαρα. Τον κόσμο πίσω από κάθε νόημα. Αισθάνθηκε την πλάση να μεταβάλλεται, να πλάθει τη στιγμή, υφαίνοντας την ατραπό της αιωνιότητας, σφυρηλατώντας το ίχνος της ζωής. «Κοίτα ολούθε γύρω σου: Μονοπάτια χάνονται, λίμνες στερεύουν, δάση εξαπλώνονται, βουνά βρυχώνται». Άδραξε ευγενικά το χέρι της, το έφερε σε επαφή με το μέτωπό του και ύστερα το απίθωσε στο έδαφος. «Το λασπωμένο χώμα σημαίνει πως η εποχή

του πάγου τελείωσε. Το τέλος κάθε εποχής, φέρνει την αρχή της επόμενης. *Εσύ,* έφερες για μας την αλλαγή. Έσκαψες τη γη. Έθαψες σπόρους. Μας έδωσες καρπούς. Βρήκες τον τρόπο να σηκώνουμε βάρη. Η φυλή έχει ανάγκη να της δείξεις νέους τρόπους. Έχει ανάγκη να της μάθεις πώς να πολεμάει την πείνα. Χρειάζεσαι ένα καταφύγιο για να προστατέψεις τα παιδιά μας. Βρήκαμε νερό στην *Γκάντα Κιχάνα.* Βρήκαμε ένα μέρος ικανό να μας συντηρεί. Ο ουρανός κει είναι γαλήνιος. Τα σπήλαια θα μας φυλάνε από τα θηρία. Θα μας οχυρώσουν ενάντια στις εχθρικές φυλές. Προσταγή και επιθυμία μου είναι ο καλύτερος από εμάς να παραμείνει ασφαλής. Να ορίσει αυτός όπως θέλει το νέο *Σιράκ. Άνα Άιλις».*

Η Νάγια ένιωσε το σκίρτημα της συγκίνησης να κλέβει τα λόγια της.

Η αγέλη προστατεύει τον καλύτερό της. Δεν μπορούσε να αγνοήσει το εθιμοτυπικό της φυλής.

«Σεβάσμιε γέροντα, δεν… δεν ξέρω… δεν έχω λόγια να-»

Εκείνος τη διέκοψε. Ένα κρυφό φως αχνόφεγγε στα βάθη των ματιών του.

«Δε θα πας μονάχη. Το ταξίδι είναι μακρύ και τα μονοπάτια επικίνδυνα».

Εκείνη σήκωσε ξαφνιασμένη το βλέμμα. «Ποιος θα έρθει μαζί μου; Το κυνήγι δεν έχει τελειώσει ακόμη».

Μια γνώριμη σκιά διέτρεξε το έδαφος. Τα χαλκοκόκκινα μαλλιά της Ίρι κυμάτισαν στον άνεμο. Η πολεμίστρια έσκυψε για να αδράξει το δόρυ που είχε ευλογήσει το πρωί ο *Αμανόσα.* Στάθηκε πλάι του, ακουμπώντας τη γεροδεμένη λαβή της στους ώμους του. Εκείνος χαμογέλασε και αγκάλιασε θερμά την κόρη του. Ύστερα έφερε τις παλάμες του στα μάγουλα της Νάγια και φίλησε με γλυκύτητα το μέτωπό της.

«Θα πάτε μαζί. Η ψυχή σου είναι δεμένη με την Ίρι. Το ξέρω. Το ξέρω καλά».

Το πρόσωπο της Νάγια έλαμψε από χαρά.

2.

Ο ΜΥΧΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

-Σήμερα-

Κοίταξε το βαθύ σκοτάδι. Εκεί όπου έχασκε η μαύρη τρύπα. Έμοιαζε με δίνη, με στρογγυλή άβυσσο που νάρκωνε τον νου του. Βυθίζονταν αργά καθώς τους κατάπινε το ερεβώδες χάσμα, μα εξαιτίας της θολότητας του νερού τού δημιουργήθηκε η εντύπωση πως αιωρούνταν από πάνω του. Το μαύρο στόμα μεγάλωνε καθώς κολυμπούσαν, αποκτούσε κυκλώπεια χαρακτηριστικά· ο χώρος ολάκερος έμοιαζε να μεγεθύνεται, να διογκώνεται. Ρίγησε καθώς φαντάστηκε ενάλια πλάσματα να σέρνονται στον βυθό. Φαντάστηκε δυσδιάκριτους όγκους να γδέρνουν τον πυθμένα, σχηματίζοντας ένα μωσαϊκό από λεπτές θίνες και θολούς γλύφους που αποκάλυπταν σκοτεινά λικνιζόμενα μεγέθη, πριν τα διερχόμενα ρεύματα σβήσουν κάθε ίχνος.

Παράλογα, ο Ραμόν ένιωθε την ακατάσχετη επιθυμία να εγκαταλείψει την κατάδυση και να ανέβει επάνω.

Ήταν επαγγελματίας δύτης, με ειδίκευση στην υποβρύχια αρχαιολογία, όμως δεν είχε συναντήσει στη ζωή του ποτέ ξανά κάτι παρόμοιο. Το βαραθρώδες σπήλαιο ήταν η αρχή ενός υποθαλάσσιου λαβυρίνθου που οι κάτοικοι του Μεξικού ονόμαζαν Όγιο Νέγκρο. Ένα αχανές δίκτυο από στενά περάσματα, βουλιαγμένες στοές και σχιστοειδή λαγούμια που διέτρεχαν το υπέδαφος, πέρα από τις βραχώδεις ακτές, ως την ενδοχώρα. Ήταν ένα μέρος που οι αυτόχθονες απέφευγαν να πλησιάσουν.

Παράξενες ιστορίες είχαν παρεισφρήσει στις λαϊκές παραδόσεις τους τελευταίους αιώνες· δοξασίες και δεισιδαιμονίες που ανέφεραν το σπήλαιο ως άντρο θανάτου. Οι φήμες εξαπλώθηκαν τόσο πολύ ώσπου κάποια στιγμή στάθηκαν αφορμή για να εξερευνηθεί το μέρος, όπου και διαπιστώθηκε πως επρόκειτο τελικά για ένα προϊστορικό θησαυροφυλάκιο... ένα νεκροταφείο απολιθωμάτων. Οι λαϊκές αντιλήψεις είχαν διαποτίσει τις αναφορές των περιοίκων με μυθικά στοιχεία, δίνοντας παράταση ζωής στους παράλογους φόβους πρότερων εποχών

γύρω από το υπερφυσικό, ως μέρος μιας οικουμενικής τάσης που είχε πανανθρώπινα χαρακτηριστικά και που συνάττονταν σε κάθε κοινωνία ανά την υφήλιο.

Το βλέμμα του Ραμόν έσμιξε μ' αυτό του συναδέλφου του. Αντιλήφθηκε πως το σύνηθες σκαιό ύφος του Ενρίκε βάραινε ξάφνου η αμφιβολία. Έκανε νόημα πως σκόπευε να χρησιμοποιήσει την ενδοεπικοινωνία και πίεσε το πλήκτρο.

«Πού βρήκατε τον σκελετό;»

Η μάσκα του Ενρίκε στράφηκε χαμηλά, ακολουθούμενη στη συνέχεια από το κορμί του. Έπλεε κρατώντας ακίνητα τα άκρα του, με συνέπεια το ρεύμα να τον παρασύρει καθώς βυθιζόταν.

«Στο βάθος της σχισμής Β. Είναι μακριά, ακολούθησέ με».

Ο Ραμόν σταμάτησε να μετεωρίζεται και βούτηξε, γέρνοντας το κορμί του μπροστά.

Σύντομα τον κατάπιε το σκοτάδι. Το νερό αναταράχτηκε, αφήνοντας πίσω του ελικοειδή ίχνη από φυσαλίδες. Τα βατραχοπέδιλά του κυμάτιζαν, σχηματίζοντας αρμονικές καμπύλες. Παγωμένοι ήχοι τον προϋπάντησαν, φιμωμένοι και απόμακροι, σαν την απατηλή υπόκρουση των μακρινών θορύβων που πλανιούνται στα βάθη του υπόγειου σιδηρόδρομου. Ένιωσε ξαφνικά λες και βρέθηκαν στο επίκεντρο ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου κόσμου που σκέπαζε τα πάντα και το τίποτα. Η θερμοκρασία του νερού έπεσε απότομα. Το στέρνο του μούδιασε και το δέρμα του ζάρωσε. Μια παγερή αρπάγη ψηλάφισε ξάφνου τα εκτεθειμένα μέρη του λαιμού του. Η σταδιακή αύξηση πίεσης τού προκάλεσε ελαφρύ ρίγος· τις αμέσως επόμενες στιγμές ένα βαρύ άλγος κατακάθισε στο μέτωπό του. Το στήθος και η πλάτη του συμπιέστηκαν από το άχθος αμέτρητων τόνων νερού· τριάντα μέτρα σιωπηρής κατάδυσης ακολούθησαν καθώς βούλιαζαν προς τις κατώτατες στοιβάδες του πυθμένα. Ο Ραμόν ένιωθε σαν να διέτρεχε σπιθαμή-σπιθαμή το ύψος μια δεκαώροφης πολυκατοικίας.

Αποσαθρωμένα τοιχώματα διαγράφονταν ολόγυρα, σχηματίζοντας ακανόνιστους όγκους από φαγωμένο ψαμμόλιθο και δολομίτη. Κύματα βαθυκύανης θολούρας έραιναν το σκοτάδι. Έστρεψε την προσοχή του πάνω· το φως ξεμάκραινε, αρπαγμένο θαρρείς από τον απρόσιτο κόσμο της επιφάνειας. Το μέγεθος του χώρου τον συνέτριβε. Φάνταζε σαν το προστώο ενός ναού μυθικών διαστάσεων που είχε σαβανώσει το σκοτάδι. Το περιχαρακωμένο σπήλαιο, αινιγματικό, μυστηριώδες, σιβυλλικό, λικνιζόταν μες στο θολό νερό, αποκαλύπτοντας τη σκοτεινή καρδιά του.

Οι χτύποι της καρδιάς του τάχυναν.

Ρίγησε καθώς φαντάστηκε φευγαλέα χιμαιρικά όντα να μαρμαίρουν με το γαλακτερό φέγγος που εξέπεμπαν τα κοίλα τοιχώματα.

Το βλέμμα του, ενστικτωδώς, αναζήτησε τη δέσμη φωτός που εξέπεμπε ο φακός του Ενρίκε.

Ο βυθός υποχωρούσε, αποκαλύπτοντας τα ρημάσματα ενός αρχαίου νεκροταφείου.

Αναρίθμητα απολιθώματα βλάσταιναν μέσα από τις σκιές… μυριάδες προϊστορικά οστά που είχαν διατηρηθεί αδιάβρωτα στο πέρασμα του χρόνου. Αιωρούμενα σωματίδια - κονιορτός, ψιλή άμμος, φυτοπλαγκτόν, νεκροί μικροοργανισμοί-, λιχνίζονταν στο νερό, ζωγραφίζοντας διάφανα πέπλα που παραμόρφωναν τον πυθμένα. Μορφές βυθισμένες στην άμμο ξεπρόβαλαν εδώ κι εκεί, καθώς τις ανασκάλευε το υποθαλάσσιο ρεύμα.

Ο Ραμόν φαντάστηκε να αγγίζει τα σκέλεθρα. Φαντάστηκε την αδρή αίσθηση που θα άφηναν τα πανάρχαια οστά στα δάχτυλά του και ανατρίχιασε.

Αλληλοκοιτάχτηκαν. Το πρόσωπο του Ενρίκε, πίσω από το γυαλί της μάσκας, ήταν άκαμπτο. Το ύφος του αδιευκρίνιστο.

«Είναι τόσα πολλά…», είπε.

Ο Ενρίκε ένευσε σιωπηλός.

Ο Ραμόν επεξεργάστηκε τον πυθμένα, στρέφοντας τη φωτεινή δέσμη του φακού χάμω. Τα απομεινάρια μιας αρκούδας των σπηλαίων σχημάτιζαν έναν τέλειο κύκλο. Η τεράστια λεκάνη της και το σπασμένο μηριαίο οστό της εξείχαν προβάλλοντας μια λεπτή κρούστα ιζήματος στο εξώτερο περίβλημα του περιόστεου.

Παραδίπλα κειτόταν η ραχοκοκαλιά ενός εξαφανισμένου είδους ελέφαντα. Λίγα μέτρα μακρύτερα διέκρινε το άθικτο σκελετικό περιτύπωμα ενός βραδύποδα που είχε σφηνωθεί στον βράχο.

Το Όγιο Νέγκρο ήταν κάποτε ένα βάραθρο. Ένα στρογγυλό σπηλαιώδες χάσμα που αποδείχθηκε παγίδα θανάτου για πολλά ζώα. Η σαθρότητα του υπεδάφους καταδίκασε πολλά όντα σε μαρτυρικό θάνατο. Κοπάδια και μοναχικά ζώα έλκονταν από το νερό κι έπεφταν στο βάραθρο, στην προσπάθειά τους να κατευνάσουν τη δίψα τους. Όσα πλάσματα επιζούσαν από την πτώση πέθαιναν από την πείνα, καθώς δεν υπήρχε τρόπος να σκαρφαλώσουν ξανά πάνω. Με την πάροδο των ετών η κοιλότητα πλημμύρισε. Η περιορισμένη ανανέωση του νερού οδήγησε στη σταδιακή ανάπτυξη ανοξικού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τα απολιθώματα να διατηρηθούν ανέπαφα.

Ένας βράχος κύλησε ξαφνικά, σηκώνοντας ολόγυρα νέφη από ψιλή, κοκκώδη άμμο. Ρευστοί, περιρρέοντες δίσκοι από σκοτάδι τύλιξαν τα πέρατα της κοιλότητας καθώς το σώμα βυθιζόταν αφήνοντας πίσω του μια ουρά από φυσαλίδες.

«Προσοχή. Προσοχή!»

Ο Ενρίκε γύρισε την πλάτη του και τίναξε τα βατραχοπέδιλά του. Ο Ραμόν τον ακολούθησε, νιώθοντας τους παλμούς του να εκτοξεύονται. Το τελευταίο πράγμα που ήθελαν ήταν να συμβεί ένα ατύχημα σ' εκείνη τη ριψοκίνδυνη κατάδυση.

Κι όμως, μέσα σ' εκείνο το αρχαίο νεκροταφείο βρέθηκε το απολίθωμα μιας γυναίκας. Ένας ακέφαλος σκελετός κειτόταν πλάι σε λίθινα εργαλεία που εικαζόταν πως χρησιμοποιούνταν ως πρώιμα εργαλεία γεωργίας.

Τα ευρήματα προκάλεσαν τριγμούς στις θεωρίες των αρχαιολόγων. Η ύπαρξή τους καταμαρτυρούσε πως η χρήση της γεωργίας πρωτοεμφανίστηκε στο τέλος της Πλειστόκαινου Εποχής, δώδεκα χιλιάδες χρόνια πριν, και όχι στη Νεολιθική Εποχή, δέκα χιλιάδες με τρεις χιλιάδες π.Χ. όπως πίστευαν μέχρι πρότινος τα μέλη της επιστημονικής κοινότητας. Ήδη οι αρχαιολόγοι γνώριζαν πως ο τερματισμός του παγκόσμιου ψύχους κατά τη διάρκεια υποχώρησης της ύστερης Εποχής των Παγετώνων επέτρεψε στις ανθρώπινες κοινωνίες να μεταβούν από τη νομαδική ζωή των κυνηγών-συλλεκτών στη μόνιμη κατοίκιση πιο εύκρατων περιοχών. Οι ευνοϊκότερες κλιματικές συνθήκες οδήγησαν στην ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Το κυνήγι, το ψάρεμα, η συλλογή φρούτων και καρπών, η συγκομιδή πρώτων υλών, αντικαταστάθηκαν από δραστηριότητες που είχαν ως επίκεντρο την εξημέρωση και την εκμετάλλευση των ζώων. Οι κυνηγοί-συλλέκτες εκτοπίστηκαν σταδιακά· αντικαταστήθηκαν από

αγροτικές και κτηνοτροφικές κοινωνίες. Αρχικά στη Μέση Ανατολή, ύστερα στην Κίνα, στην Ινδία και στην Αίγυπτο, αναπτύχθηκαν οι πρώτοι σύνθετοι πολιτισμοί.

Σύμφωνα με την έκθεση της αρχαιολογικής αποστολής τα τελευταία ευρήματα που βρέθηκαν στο Όγιο Νέγκρο υποδήλωναν πως αυτό τελικά συνέβη νωρίτερα, από έναν άγνωστο μέχρι στιγμής λαό. Έναν λαό που οι επιστήμονες υποψιάζονταν πως ταυτιζόταν με τους αυτόχθονες λαούς του Φένερμπανκς της Αλάσκας, των οποίων τα απολιθώματα αφορούσαν τους πρώτους ανθρώπους που πέρασαν ποτέ από τη Βερίγγεια Γέφυρα, το τμήμα της ξηράς που συνέδεε στους προϊστορικούς χρόνους την Ασία με τη Βόρεια Αμερική. Σήμερα η Βερίγγεια Γέφυρα βρισκόταν κάτω από τη θάλασσα. Τότε όμως ήταν μια ήπειρος… μια χαμένη ήπειρος, που αποτέλεσε τόπο απομόνωσης των αυτοχθόνων ιθαγενών της Αμερικής, πριν αυτοί μετοικήσουν στην νέα ήπειρο εγκαταλείποντας οριστικά τη Σιβηρία.

Ήταν γνωστό πως οι νομαδικοί λαοί διέσχισαν τον πορθμό για να εξερευνήσουν την Αλάσκα, την τούνδρα, τα βόρεια δάση της Μινεσότα και τα πυκνά άλση των Μεγάλων Λιμνών της Βόρειας Αμερικής, των άπλετων περιοχών που αποτελούσαν φυσικά σύνορα των Η.Π.Α. και του Καναδά, ανάμεσα από τα Απαλάχια Όρη και τα Βραχώδη Όρη.

Σύμφωνα με τα τελευταία ευρήματα η περιπλάνηση έληξε στο Μεξικό. Οι Νομάδες αναζητήσαν καταφύγιο νοτιότερα των στρωμάτων πάγου που κατέκλυζαν τις Η.Π.Α. Πιθανότατα εγκαταστάθηκαν στα περίχωρα του Όγιο Νέγκρο, όπου η μορφολογία του εδάφους ευνοούσε την εύρεση νερού. Βέβαια, οι Νομάδες τροφοσυλλέκτες δεν ήξεραν πως το σπήλαιο του Όγιο Νέγκρο ήταν ακατάλληλο για κατοίκηση. Η παρουσία του ανθρώπινου σκελετού μέσα στις στοές καταμαρτυρούσε πως η γυναίκα είχε παρόμοια τύχη με τα ζώα. Το δίχως άλλο, έπεσε στο κενό από απροσεξία και σύνθλιψε το κορμί της στη λίμνη που δέσποζε στο κέντρο του ανοιχτού χώρου. Αν τυχόν επέζησε της πτώσης, είτε πνίγηκε, είτε χάθηκε στα λαγούμια ψάχνοντας να βρει έναν τρόπο να ανέβει επάνω, είχαν αποφανθεί οι ανθρωπολόγοι. Δίχως να έχει κάποιον δαυλό φωτιάς μαζί της, παγιδεύτηκε και πέθανε από τα τραύματα και την ασιτία, μόνη στο σκοτάδι.

Στη συνέχεια, με την τήξη των παγετώνων, το σπήλαιο πλημμύρισε και σταδιακά καταποντίστηκε. Όπως συνέβη και στο μεγαλύτερο σύστημα γλυκού νερού στη Γη, στις Μεγάλες Λίμνες της Βόρειας Αμερικής, που σχηματίστηκαν την ίδια γεωλογική περίοδο, η μαύρη άβυσσος του Όγιο Νέγκρο και το χαοτικό σύμπλεγμα των σχιστωδών στοών που εξαπλωνόταν πέρα απ' αυτό κατακράτησαν απίστευτες ποσότητες νερού, ακολουθώντας τη σταδιακή άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Το φαινόμενο ολοκληρώθηκε πριν πέντε χιλιάδες χρόνια, αφήνοντας το στίγμα του στην περιοχή. Η σύσταση του εδάφους, που αποτελούταν από σαθρά ιζηματογενή πετρώματα του αρχαιοζωικού και του πρώιμου παλαιοζωικού αιώνα, υπέστη νέα εκτεταμένη διάβρωση, γι' αυτό και οι ειδικοί συνιστούσαν προσοχή στην κατάδυση. Ήδη από την πρώτη αποστολή είχαν επιβεβαιώσει πως τα τοιχώματα των χαμηλότερων διαζωμάτων της σπηλαιώδους κοίτης ήταν ραγισμένα.

Ο Ραμόν εισέπνευσε. Ύστερα ξεφύσησε, νιώθοντας καυτές βελόνες να κεντούν το στήθος του. Ένα βάρος εξουθενωτικό εναποτέθηκε ξαφνικά στους ώμους του. Η γλώσσα του μούδιασε, αφήνοντας στο στόμα του το τσίμπημα της πίκρας. Δεν ήταν το αέριο μείγμα που εισέπνεε, ούτε το γεγονός πως δεν είχε βάλει τίποτα βρώσιμο στο στόμα του τις τελευταίες δώδεκα ώρες. Ήταν τα άσχημα προαισθήματα που τον κυρίευσαν το προηγούμενο βράδυ, λίγου προτού κοιμηθεί. Η μαύρη τρύπα που έχασκε στον πυθμένα προκαλούσε δέος ακόμα και όταν την κοιτούσε κανείς από τη φωτογραφία, πόσω μάλλον τώρα που κολυμπούσε μέσα της και ατένιζε το απατηλό γκρίζο της επιφάνειας από τον πυθμένα.

Κοίταξε τα απομεινάρια αφηρημένα, ενόσω κολυμπούσε. Πόσες λησμονημένες λέξεις άραγε, πόσα αρχαία έθιμα, πόσες ξεχασμένες παραδόσεις ή αφηγήσεις, ακόμα και νεκρές γλώσσες, χάθηκαν, υποκύπτοντας στον χρόνο; Πόσες ζωές γνώρισε τούτη η γη; Πόσα πλάσματα έσβησαν οριστικά και ο αχός των βημάτων τους ξεχάστηκε, και τα ίχνη τους ξεθώριασαν κάτω από το χάδι του ανέμου;

Ο Ραμόν τίναξε τα πόδια, εστιάζοντας την προσοχή του στις απαιτήσεις της στιγμής.

Η κατάσταση στην οποία βρέθηκαν τα ανθρώπινα οστά υπαινίσσονταν πως η κάτοχός τους έζησε μια ζωή άγριας βιαιότητας. Διέκριναν τραύματα που υποδήλωναν πως υπέστη κακοποίηση στον σύντομο βίο της. Η σωματική της διάπλαση ήταν εντυπωσιακή. Οι ανθρωπολόγοι έβγαλαν πόρισμα πως είχε αναπτυχθεί σαν αυτή ενός τριαντάχρονου άντρα. Ο διαρκής μόχθος για επιβίωση και οι απαιτήσεις της νομαδικής ζωής είχαν μεταμορφώσει τούτη τη γυναίκα, εμφυσώντας της ικανότητες εφάμιλλες των αρσενικών μελών της φυλής. Δυστυχώς, η σωματική της ρώμη δε στάθηκε ικανή να τη σώσει. Τα οστά καταμαρτυρούσαν δυο μοιραία τραυματικά γεγονότα, ένα ενώ ζούσε, κι ένα κατά τον θάνατό της. Επιπρόσθετα, δυο οστά του αριστερού αντιβραχίου της έφεραν ενδείξεις για παλαιότερα επουλωμένα κατάγματα. Το εξωτερικό οστό του αντιβραχίου είχε σπάσει σπειροειδώς, υποδηλώνοντας περιστροφή και έλξη που πιθανώς προκλήθηκε από επιτιθέμενο εχθρό. Η λεκάνη ήταν ραγισμένη επίσης, σε δυο σημεία. Το κάταγμα στο άνω άκρο του ηβικού οστού έδειχνε οδοντωτές άκρες που υποδήλωναν σπάσιμο στο φρέσκο οστό, κι όχι στο οστό που είχε χάσει μεγάλο μέρος της υποδομής πρωτεϊνών του, οπότε το σπάσιμο πιθανότατα συνέβη όταν εκείνη έπεσε στο κενό, διασχίζοντας μια απόσταση πάνω από εκατό πόδια, πριν διακόψει βίαια την πτώση της το πλημμυρισμένο δάπεδο του σπηλαίου. Αυτή η πτώση ή ένας πνιγμός που συνέβη ύστερα, ενώ ήταν εξασθενημένη ή αναίσθητη, σχεδόν σίγουρα προκάλεσε τον θάνατό της.

Για αρκετή ώρα ο Ραμόν είχε χάσει την αίσθηση του χρόνου. Ακολουθούσε τον Ενρίκε δίχως να μιλάει. Κρατούσε τον ομφάλιο λώρο και κολυμπούσε αργά στο σκοτάδι που έζωνε πυκνό τα πέρατα του χώρου. Η φωτεινή δέσμη του φακού αποδυναμωνόταν από τη θολότητα του νερού. Εικόνες νεκρών πραγμάτων διαδέχονταν η μια την άλλη, σχηματίζοντας μια αλληλουχία θαμπών στοιχείων που αλλοίωνε το μαύρο φόντο.

Πιο πολύ φαντάστηκε τη σχισμή, παρά την είδε. Το δυσδιάκριτο περίγραμμά της αναφάνηκε, σαλεύοντας νωχελικά στο ζοφερό περιβάλλον του σπηλαίου. Το άνοιγμα της στενωπού υλοποιήθηκε μπροστά τους σχηματίζοντας θαρρείς τα οδοντωτά βράγχια ενός κολοσσιαίου κήτους. Το κάθετο χείλος διαγραφόταν κατάμαυρο, συνιστώντας το ραϊσμένο στόμιο ενός αποσαθρωμένου θύλακα. Στην κορυφή εξείχαν δυο γερτοί βράχοι· έσμιγαν μεταξύ τους σχηματίζοντας μια αψίδα.

«Εδώ μέσα θα πάμε;»

Η φωνή του ακούστηκε κούφια.

Ο Ενρίκε κατένευσε, κάνοντάς του νόημα να πλησιάσει.

Ο Ραμόν ξεροκατάπιε, νιώθοντας τις σφίξεις της καρδιάς του να πολλαπλασιάζονται. Τα μηνίγγια του σφυροκοπούσαν.

«Δε θα φτάσει ο λώρος», διαμαρτυρήθηκε.

«Θα φτάσει», αντέτεινε ο Ενρίκε. «Δεν θα πάμε πολύ βαθιά». Έπαυσε στιγμιαία. Ανέπνεε δύσθυμα, σκέφτηκε ο Ραμόν. «Κάπου εδώ κοντά θα βρίσκεται το κρανίο, αν δεν το παρέσυρε το ρεύμα. Αν είμαστε τυχεροί, μπορεί και να βρούμε κι άλλα ευρήματα».

Τη μορφή του κατάπιε το σκοτάδι. Ο Ενρίκε απέμεινε να κοιτά τον λώρο να τραβιέται, νιώθοντας να τον σκεπάζει η σκιά της φυσικής αψίδας. Τον ακολούθησε με βαριά καρδιά. Ένιωσε τη στολή κατάδυσης να τρίβεται στο τοίχωμα, καθώς χωνόταν στη σχισμή. Κύριο μέλημά του ήταν να μην ξύσει τη φιάλη με το αέριο μείγμα που εισέπνεε. Το έρεβος όρθωσε ένα τείχος ολόγυρα. Η δέσμη του φωτός χτυπούσε τα τοιχώματα και διαχεόταν εξασθενημένη. Άξαφνα σιωπή τους τύλιξε. Ένιωσε το ρεύμα να σπρώχνει το στέρνο του· το νερό εξερχόταν υπό πίεση μέσα από το ρήγμα.

Τριάντα ανάσες χάθηκαν. Χώνονταν βαθύτερα, κει που η γη δε θερμαινόταν ποτέ από τις ηλιαχτίδες. Στο ρευστό, παγωμένο σκότος. Η πίεση αυξήθηκε κατακόρυφα· ο Ραμόν ένιωθε τα πνευμόνια του να βουλιάζουν στον θώρακά του. Πέτρινα σαγόνια κύκλωσαν γύρω τους, συμπιέζοντας τον στενό χώρο.

«Ενρίκε, γύρνα πισ-»

Το απότομο τράβηγμα στον λώρο τούς τίναξε βίαια επάνω στον βράχο, κόβοντάς τους την αναπνοή. Ο Ραμόν ένιωσε το άγριο ξύσιμο να διατρέχει το μέταλλο της φιάλης. Ένα ισχυρό τράνταγμα ακολούθησε. Πλήθη ψυσαλίδων ανυψώθηκαν, κατακλύζοντας το άνω πέρας της σχισμής. Ρεύματα του νερού αναταράχθηκαν προκαλώντας περιδίνηση στην άμμο του πυθμένα. Ο Ραμόν κρατήθηκε αδέξια από τα τοιχώματα, γραπώνοντας κακήν κακώς τις προεξοχές της πέτρας. Την ίδια στιγμή ο Ενρίκε έφεξε πυρετικά το άνοιγμα, ασθμαίνοντας νευρικά. Το θολό φως της δέσμης αποκάλυψε κίνηση στο βάθος: θεόρατοι βράχοι μετακινούνταν βουβά, ταράσσοντας το σκοτάδι. Με τρόμο ψυχής διαπίστωσαν πως η αψίδα είχε καταρρεύσει. Το νήμα του ομφάλιου λώρου που χρησίμευε για να τους καθοδηγεί στην έξοδο είχε παγιδευτεί κάτω από τόνους ψαθυρού βράχου.

Αρκετές στιγμές πέρασαν προτού η συνειδητοποίηση του τι είχε συμβεί κατακαθίσει βαριά στους ώμους τους.

Ούτε μια χαραμάδα φωτός δεν είχε απομείνει στο στόμιο της στοάς.

Είχαν αποκλειστεί.

«Σεισμός;» ρώτησε τον Ενρίκε, νιώθοντας τον λαιμό του στεγνό από τον φόβο.

Εκείνος δεν απάντησε. Πλησίασε κοντύτερα για να αποτιμήσει την κατάσταση. Σύρθηκε από πάνω του, για να χωρέσει, κι επόπτευσε τη ζημιά που είχε γίνει.

Οι ώμοι του βούλιαξαν.

Ήταν μάταιο. Το πέρασμα είχε σφραγιστεί.

Γύρισε και τον κοίταξε με ένα βλέμμα απελπισίας.

«Τι θα κάνουμε;» ρώτησε ξανά ο Ραμόν. Η ερώτηση στάθηκε βαριά· η αγωνία είχε κυριεύσει τη φωνή του. Έσκυψε το κεφάλι του, νιώθοντας τα βλέφαρά του να βαραίνουν. «Πώς θα μας βγάλουν από εδώ; Είναι αδύνατο να ρυμουλκήσουν τόσους βράχους! Θα τελειώσουν οι φιάλες».

Ο Ενρίκε δεν αποκρίθηκε. Κοιτούσε μια το σφραγισμένο πέρασμα, μια το σκοτάδι που απλωνόταν πυκνό γύρω τους. Τα λεπτά πέρασαν μαρτυρικά. Ο Ραμόν κόντευε να τρελαθεί από τον τρόμο που είχε αρχίσει ήδη να έρπει μέσα του και να γκρεμίζει μια μια τις οχυρώσεις της λογικής του.

«Ενρίκε-»

«Δώσε μου το μαχαίρι», τον διέκοψε εκείνος. Η τραχύτητα στη φωνή του αιφνιδίασε τον Ραμόν. «Πρέπει να ξηλώσουμε τον λώρο ειδάλλως χαθήκαμε». Στύλωσε το βλέμμα του στο δικό του, πεταρίζοντας νευρικά τα βλέφαρά του. Τα τσίνορα είχαν βαρύνει από τον ιδρώτα που κυλούσε στο μέτωπό του. «Θα πεθάνουμε από ασφυξία αν μείνουμε άπραγοι, περιμένοντας να μας σώσουν».

Ο Ραμόν στράφηκε προς τα πίσω, προς τα βάθη του διευρυμένου ρήγματος. Το μόνο που διέκρινε ήταν πηχτό έρεβος. Ένα αδιασάλευτο κενό που καταπίεζε κάθε ίχνος φωτός. Ξεροκατάπιε, νιώθοντας το λαρύγγι του τραχύ. «Τι θα κάνουμε; Πού θα πάμε;»

Ο Ενρίκε γρύλισε, αδράχνοντας το εργαλείο από τα χέρια του. Ύστερα η ματιά του αντάμωσε το σημείο που είχε μαγνητίσει και το δικό του βλέμμα.

«Δεν έχουμε άλλη επιλογή, μικρέ. Πρέπει να κολυμπήσουμε αντίθετα στο ρεύμα». Έπαυσε στιγμιαία, ξεροκαταπίνοντας. Η ανάσα του ακουγόταν ισχνή μέσα από τα ακουστικά της ενδοεπικοινωνίας. «Θα ακολουθήσουμε τον δρόμο που η Νομάς τροφοσυλλέκτης είχε πάρει».

3.

ΕΣΜΟΣ ΣΚΙΩΝ

-12.000 χρόνια πριν-

Ένας άνεμος από τα βουνά έκανε τη σκόνη να σηκωθεί. Το αεράκι εγκατέλειψε το έδαφος και ανυψώθηκε απότομα, για να χαθεί γοργά στα βάθη του ουρανού. Λάβαρα ομίχλης σύρθηκαν ξαφνικά κρύβοντας την έρημη γη. Σύντομα ο τόπος απέκτησε ένα απροσδιόριστο, ασαφές σχήμα, μα η νύχτα ψηλά ήταν ξάστερη· το χρώμα της έντονο, το βάθος της απατηλό. Έμοιαζε να έχει απομυζήσει το σταρένιο χρώμα που είχε αποκτήσει ο ουρανός το απόγευμα, λίγο πριν σουρουπώσει. Σύννεφα παρασύρονταν μακριά. Η οσμή του χώματος –η μυρωδιά της βροχής– πλανιόταν στον αέρα, κατακλύζοντας το ρέμα που εγκατέλειπε τους πόρους της στενής κοιλάδας. Τα μενεξεδί σύθαμπο δυνάμωνε στα δυτικά, αποκαλύπτοντας μακριές λωρίδες ολόρθων βράχων. Τον άκαμπτο ορίζοντα διέτρεχαν κορωνίδες γκρίζων λόφων.

Η σκοτεινή όψη των βουνών της ανατολής δέσποζε αντίκρυ.

Η ομίχλη σηκώθηκε για να προϋπαντήσει το δειλινό. Η Νάγια κράτησε τα βλέφαρά της μισόκλειστα. Το ψιλόβροχο που είχε πέσει νωρίτερα έκανε τα γυμνά κλαδιά των δέντρων να γυαλίζουν νοτισμένα. Το φεγγάρι ξεπρόβαλε πάνω από το δάσος, αφήνοντας εκτεθειμένο το γυμνό τοπίο. Οι ίσκιοι της πλάσης βιάστηκαν να κρυφτούν στους γκρεμνούς των λόφων.

Η Νάγια αφουγκράστηκε προσεκτικά, χαμηλώνοντας το πηγούνι. Το δέρας που φορούσε πλατάγιζε κόντρα στον άνεμο. Κατά τα άλλα, τίποτα δεν ακουγόταν. Η ακινησία της νύχτας δέσμευε όλους τους θορύβους. Το σφύριγμα του ανέμου μονάχα συντρόφευε τη σκέψη της. Γλάρωσε απότομα· η πορεία την είχε εξουθενώσει. Ευτυχώς, όμως, το ταξίδι είχε τελειώσει. Είχαν φτάσει στο σύμπλεγμα των υπόγειων σπηλαίων. Η Ίρι στεκόταν στο χείλος της χαράδρας, ψάχνοντας το χωμάτινο μονοπάτι που οδηγούσε χαμηλά, στο επίπεδο που οι κυνηγοί του Ανζίκ είχαν στρατοπεδεύσει.

Χασμουρήθηκε και στάθηκε πλάι στην κυνηγό. Το μαύρο κενό που δέσποζε στον πάτο του βαράθρου αποκάλυψε την παρουσία ενός τεράστιου χώρου. Κάτι στραφτάλιζε στο κέντρο. Νερό που συγκεντρωνόταν σχηματίζοντας μια βαθιά λιμνούλα.

Ατένισε τα πέρατα του σπηλαίου. Η ανήλιαγη καταχνιά της *Γκάντα Κιχάνα* μαγνήτισε το βλέμμα της, κάνοντάς τη να ριγήσει. Το γλαυκόχρωμο φως του φεγγαριού έλουζε τα ψηλότερα τοιχώματα, δημιουργώντας αντίθεση με το μελανό χρώμα του νερού.

«Δε βλέπω ούτε μια φωτιά. Δεν είναι κανείς εδώ. Είμαστε σίγουρα στο σωστό σημείο;»

Η Ίρι δεν απάντησε. Έσφιξε τα χείλη, φέρνοντας τις παλάμες της ένθεν κι ένθεν του στόματός της.

«Ανζίκ!»

Καμία απόκριση. Ο αντίλαλος έσβησε σαν τη φλόγα που ταπεινώνει ο αγέρας.

«Ωωωω, Ανζίκ!»

Η Νάγια συνοφρυώθηκε, ακούγοντας και το δεύτερο κάλεσμα να ξεψυχά. Γονάτισε και κοίταξε πέρα από το χείλος του κρημνώδους υψώματος. Ένα ζοφερό βάρος φώλιασε ξάφνου στο στέρνο της. Μια αλλάζουσα, υπόγεια, ύπουλη ανησυχία που δεν είχε ξανανιώσει στο παρελθόν. «Δεν υπάρχει μονοπάτι, Ίρι».

Η σκιά ενός ξαφνικού φόβου διέτρεξε το σκυθρωπό πρόσωπο της Ίρι. Πράγματι, ο κατήφορος κοβόταν απότομα. Τον έτεμνε ο γκρεμός. Επίσης, το μέρος ήταν αφύλαχτο.

Κι αυτό ήταν αδιανόητο, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των σπηλαίων.

«Εδώ είμαστε, Νάγια. Εδώ που στεκόμαστε βρισκόταν το δρομάκι. Κάτι συνέβη».

«Μήπως έφυγαν;»

Η κυνηγός απίθωσε στο έδαφος το δόρυ με τη λίθινη λόγχη και άδραξε έναν από τους δυο δαυλούς που είχαν αλείψει με ρετσίνι την προηγούμενη μέρα. Άπαξ και η φλόγα φούντωνε τότε το ξύλο θα έκαιγε ακόμα κι αν βρεχόταν. Ύστερα από κάμποση ώρα, χάρη στην τριβή, κατόρθωσε να ανάψει φωτιά. Το ποτισμένο ξύλο αναφλέγηκε, φυσώντας θυμωμένα. Το τρεμάμενο φως αποκάλυψε τις ρυτίδες ανησυχίας που αυλάκωναν το πρόσωπό της.

Η Νάγια υποχώρησε, παραχωρώντας τη θέση της στο άκρο του γκρεμού. Καμία κίνηση δε διακρινόταν. Τη μαυρίλα του κενού διέκοπτε μονάχα η γυαλάδα του νερού που λίμναζε στο κέντρο του σπηλαίου. Η Ίρι κοίταξε πάνω από το χάσμα και δίχως να βγάλει άχνα άφησε τον δαυλό να πέσει. Το φέγγος της φωτιάς που κατακρημνιζόταν ήταν αρκετά ζωηρό ώστε να διακρίνουν καθαρά το τμήμα της πλαγιάς που είχε καταρρεύσει. Η κατωφέρεια είχε ολισθήσει συμπαρασύροντας μεγάλα κομμάτια βράχου. Στις στενές όχθες της λιμνούλας ορθωνόταν ένας σωρός από λάσπη και σπασμένες πέτρες.

«Δεν εγκατέλειψαν το μέρος, Νάγια», αναφώνησε η Ίρι. «Η πλαγιά έπεσε». Αντάμωσε τη ματιά της. «Το μονοπάτι καταστράφηκε». Το πράσινο φως της ίριδάς της φάνταζε κατάμαυρο ανάμεσα από τις χαραμάδες των σχιστών βλεφάρων της. «Αποκλείστηκαν στον πάτο, δίχως να μπορούν να ανέβουν πάνω».

Η Νάγια έφερε ασυναίσθητα το χέρι της στα χείλη.

«Ανζίκ!» κραύγασε ξανά η Ίρι. *«Ισάλα! Νιγκάν! Κινόι!»*

«Αποκλείεται να ζουν. Δε θα είχαν τι να φάνε τόσες μέρες».

Η Ίρι δεν αποκρίθηκε. Της αντιγύρισε ένα βλέμμα απελπισίας και σίμωσε κοντύτερα στο κενό, προσπαθώντας να διακρίνει κάποια κίνηση. Μάταια. Τίποτα δε σάλευε στα βάθη του χάσματος. Η Νάγια στάθηκε πλάι της, αλαφροπατώντας. Κάτω χαμηλά, οι σκιές στα τοιχώματα τρεμόπαιζαν, ακολουθώντας τον ρυθμό της φλόγας. Ο φωτεινός δακτύλιος του δαυλού που κειτόταν άσβεστος στη λάσπη δεν επαρκούσε για να φωτίσει ολάκερο τον χώρο. Τα πέρατα της *Γκάντα Κιχάνα* είχαν ζωστεί από πυκνό, αδιαπέραστο σκοτάδι.

Το πρώτο πράγμα που ένιωσαν ήταν τα πόδια τους να τους προδίδουν· να κινούνται από μόνα τους, δίχως οι ίδιες να το θέλουν. Άργησαν τραγικά πολύ να καταλάβουν τι συνέβαινε. Αισθάνθηκαν το έδαφος να ολισθαίνει τρέμοντας· να μετατοπίζεται κάτω από τα πέλματά τους, παρασύροντας βίαια το σαθρό ανάγλυφο της πλαγιάς. Ενστικτωδώς προσπάθησαν να ανέβουν πάνω, κινούμενες προς την αντίθετη κατεύθυνση. Δεν κατάφεραν να αντιταχθούν στη γοργή κίνηση της χωμάτινης μάζας που γλιστρούσε τρίζοντας· η πτώση αποδείχθηκε αναπόφευκτη.

Το κενό τους γράπωσε, τραβώντας τες άγρια προς τα κάτω. Ένας βραχύς κλαυθμός σκάλωσε στον λαιμό της Νάγια καθώς προσπάθησε μάταια να αρπαχτεί από οπουδήποτε. Η αξιοθρήνητη προσπάθειά της είχε ως αποτέλεσμα να χάσει την ισορροπία της και να πέσει με την πλάτη.

Ο σκοτεινός ουρανός αναστράφηκε, ο κόσμος περιστρεφόταν ανεξέλεγκτα και από τον πυρήνα των πάντων αποσύρθηκε το θαμπό φεγγάρι.

Το πλατάγισμα που προκάλεσε η πτώση της υπερκάλυψε τον θόρυβο που έκανε η βουτιά της Ίρι. Εκείνη είχε πέσει με τα πόδια. Η πρώτη επαφή με τη λίμνη συνοδεύτηκε με ένα άγριο ράπισμα στα πλευρά που θύμισε μαστίγωμα από κλαδί δέντρου. Ο ασκός του νερού έσκασε από την πίεση της κρούσης. Το τράνταγμα έκανε τα δόντια της να τρίξουν. Χείλη μάτωσαν. Γδαρσίματα πόνου διέτρεξαν την πλάτη της. Οι πνεύμονες πρήστηκαν από την απότομη έλλειψη οξυγόνου. Η άγαρμπη στάση που είχε πάρει θα είχε αποβεί μοιραία αν τα λιμνάζοντα νερά δεν αποδεικνύονταν αρκετά βαθιά.

Σκοτοδίνη τύλιξε τις σκέψεις της. Μαύρες σκιές τη σκέπασαν ξαφνικά· κύματα μεταδιδόταν βίαια προς τις όχθες. Η επιφάνεια του νερού άφριζε. Η Νάγια ένιωθε λες και είχε δεχθεί χτύπημα από ρόπαλο στη ράχη. Ούτε πού κατάλαβε πώς κολύμπησε ως την όχθη. Σύρθηκε πέρα από τη ζώνη του βούρκου που κύκλωνε το νερό και σωριάστηκε κατάχαμα, πασχίζοντας να αναπνεύσει. Η αριστερή πλευρά του προσώπου της βούλιαζε στον βόρβορο. Καυτές βελόνες κεντούσαν το στέρνο της. Τα αφτιά της βούιζαν. Μελανά πρηξίματα απλώθηκαν ύπουλα στα πλευρά της.

Δεν λιποθύμησε όμως.

Βούλιαζε σε μια δίνη ιλίγγου. Η πραγματικότητα σάλευε γύρω της, ρυτίδωνε, αποκτώντας αδρά χαρακτηριστικά. Τα μεταβαλλόμενα σχήματα έσβηναν, οι μορφές ξεθώριαζαν, τα χρώματα γίνονταν πιο αμυδρά. Αισθάνθηκε την αντίληψή της να πλανάται, να υποκύπτει στο χάος, να υποτάσσεται στον χρόνο. Ένιωσε τον εαυτό της να εκτείνεται όλο και πιο μακριά, να χάνει την επαφή με το περιβάλλον. Ήταν λες και είχε συναφθεί με το σκότος· λες οι αισθήσεις της είχαν αποκτήσει διαφορετικό εύρος και ευαισθησία, μα ταυτόχρονα πλήττονταν από θολότητα, σύγχυση και αδυναμία εστίασης. Σύντομα η ευρύτητα συμπτύχθηκε, ανακτώντας τα πρότερα χαρακτηριστικά της. Η αφεστιαμένη όραση επανήλθε. Σήκωσε το κεφάλι της και αντίκρισε σκαμμένες κοιλότητες γεμάτες σαπισμένα βρύα. Σαθρές μετώπες βράχων στολισμένες από μυριάδες δροσοσταλίδες και κρεμασμένα κόκαλα κείτονταν τριγύρω. Η οροφή των ευρύτερων σπηλαίων έσταζε από την υγρασία.

Άκουσε βήχα πίσω της. Η Ίρι. Είχε επιζήσει της πτώσης.

Τσαλαβουτούσε στα λασπόνερα και παραμέριζε τις πέτρες, στην προσπάθειά της να την πλησιάσει. Η κυνηγός σύριξε μέσα από τα δόντια της και γονάτισε πλάι της, αγκομαχώντας. Η Νάγια ακούμπησε το μάγουλό της στον δεξή μηρό της, ασθμαίνοντας βαριά. Για κάμποση ώρα αφουγκράζονταν και οι δυο τη σιωπή, δίχως να μιλάνε. Οι γόοι του ανέμου ηχούσαν ισχνοί κι επίπεδοι στα αφτιά τους. Οι βρεγμένες γούνες τους έσταζαν. Σύντομα άρχισαν να τουρτουρίζουν από το κρύο.

Με πολύ κόπο η Νάγια ανασήκωσε το κορμί της, στηριζόμενη στα γόνατα. Κοίταξε ολόγυρα, με μάτια ορθάνοιχτα, και η καρδιά της σφίχτηκε. Στο βλοσυρό πρόσωπο της Ίρι είχε σχηματιστεί μια μάσκα απέχθειας.

Κάτι δεν πήγαινε καλά. Μια ελώδης δυσωδία πλανιόταν στον αέρα. Μια βαριά οσμή που θύμιζε ανοιγμένο τάφο. Στο δάπεδο κείτονταν κατασπαραγμένα κουφάρια ζώων· αποστεωμένα λείψανα και παρατημένα αποφάγια από μισοφαγωμένα μέλη. Ένα απότομο μούδιασμα απλώθηκε στους κροτάφους της Νάγια· η ενστικτώδης αντίδραση του φόβου, που γράπωσε απότομα το στέρνο της και μούδιασε τον σβέρκο της.

Προσπάθησαν να αποτραβηχτούν, μα την κίνησή τους διέκοψε ξαφνικά ένας θόρυβος. Ένα κροτάλισμα βαθύ, σαν πέτρα που ραγίζει. Τινάχτηκαν αρπαγμένες η μια από την άλλη, κοιτώντας επιφυλακτικά προς την πηγή του ήχου. Ο αντίλαλος του σπηλαίου μεγέθυνε τον θόρυβο· ακούστηκε σαν οστό που θραύεται μέσα στο κορμί τους. Η Ίρι αντάμωσε τη ματιά της φανερά αναστατωμένη. Ύστερα ατένισαν μαζί το σκοτάδι, μακριά από το σημείο όπου το τρεμόπαιγμα της φλόγας κεντούσε ίσκιους στην επιφάνεια του βράχου.

Διέκριναν την ισχνή μορφή ενός ξένου να κάθεται ακίνητος πάνω σ' έναν θώκο από ξασπρισμένα οστά. Το περίγραμμά του ήταν κρυμμένο στις σκιές. Βαθύ σκοτάδι έντυνε το πρόσωπό του. Στα πόδια του κείτονταν λίθινα εργαλεία.

Καλοσχηματισμένοι μύες σκίρτησαν στην πλάτη της Ίρι. Η φωνή της ήχησε βραχνή:

«Ποιος είναι εκεί;»

Η κυνηγός μπήκε προστατευτικά μπροστά από την Νάγια και πρόσθεσε αργά:

«Σε βλέπουμε».

Τίποτα. Δυσοίωνη σιγή. Απόλυτη ακινησία. Ο άγνωστος παρέμεινε βουβός. Η Νάγια άρχισε να πανικοβάλλεται. Αναγνώρισε στη φωνή της Ίρι την ίδια ανησυχία που φτερούγιζε μέσα της. Εχθροί· πιθανότατα μέλη άλλης φυλής.

«Ε, μ' ακούς; Καταλαβαίνεις τι σου λέω; Τι θες εδώ;»

Η σκοτεινή φιγούρα δε σάλεψε. Ο άγνωστος τις κοιτούσε επίμονα, μένοντας αμίλητος.

Εκείνες αλληλοκοιτάχτηκαν, έτοιμες να τραπούν σε φυγή στο πρώτο σημάδι εχθρικής συμπεριφοράς. Η αταραξία του αέρα έμοιαζε να συγκεντρώνεται, να συσπειρώνεται γύρω του, και να επισκιάζει το πέρασμα που απλωνόταν στο βάθος. Θρόισμα από κρεμασμένα τομάρια που τρίβονταν έφτασε στα αφτιά τους… η αμυδρή υπόκρουση από κόκαλα που κροτάλιζαν. Ο ψιλός θόρυβος δυνάμωσε καθώς ρεύματα ψυχρής αύρας κατηφόρισαν στο βάραθρο σκορπώντας την υγρασία. Το ρεύμα διέτρεξε την πλάτη τους, κεντώντας παγωμένα ρίγη στο κορμί τους.

Κόμποι ιδρώτα γυάλιζαν στο μέτωπο της Ίρι. Η Νάγια ένιωσε ξαφνικά μια παράφορη αίσθηση αυξανόμενου τρόμου. Μια ενστικτώδη ορμή που δεν μπορούσε να καταπιέσει. Η όξινη

οσμή του φόβου κατέκλυσε τα ρουθούνια της· γέμισε τον νου της με σκέψεις άτακτης φυγής. Το μούδιασμα στα μηλίγγια της μετετράπη σε σφυροκόπημα. Η αίσθηση της απειλής έπεσε βαριά πάνω της, σε σημείο που δεν μπορούσε να αναπνεύσει.

«Πού είναι τα δόρατα;» γρύλισε υπόκωφα η προστάτιδά της.

«Μες στο νερό. Χάθηκαν», ψέλλισε ξεψυχισμένα η Νάγια.

Στάλες έπεφταν σωρηδόν στο πέρας των τεμνόμενων διαδρόμων. Πλατσούριζαν σε λακκούβες γεμάτες αίματα.

Η Ίρι σηκώθηκε όρθια, σε κατάσταση πανικού. Τρέκλιζε παραπατώντας, ψάχνοντας οτιδήποτε θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως όπλο. Η Νάγια ένιωσε ευάλωτη· βυθίστηκε σε μια κατάσταση απόλυτης απόγνωσης αντικρίζοντας τη δυνατότερη πολεμίστρια της φυλής σε αυτή την τρισάθλια κατάσταση, υπό το βλέμμα ενός εχθρού που τους παρακολουθούσε κρυμμένος μέσα στο σκοτάδι.

«Ανζίκ;»

Η αλλόκοτη μορφή παρέμεινε απαθής στο αναπάντεχο κάλεσμα της Ίρι.

Είναι δυνατόν; σκέφτηκε η Νάγια, κοιτώντας με μάτια ορθάνοιχτα. *Είναι δυνατόν αυτό το... πράγμα να είναι ο Ανζίκ;*

«Εσύ είσαι; Γιατί δε μιλάς;»

Η Νάγια αισθάνθηκε το κορμί της να ριγεί. Σταγόνες νερού έσταζαν από το σώμα της.

Η μακρόσυρτη προσμονή πως κάτι απαίσιο επρόκειτο να συμβεί τις αμέσως επόμενες στιγμές συντάραξε όλο της το είναι. Η αύρα κόπασε. Η σαπρή, λιπαρή αποφορά από αποσυντιθέμενα πτώματα και μισοφαγωμένα σφάγια πολιόρκησε ξανά τις αισθήσεις της, δηλητηρίασε το θάρρος της, έκανε την τόλμη της να κατρακυλήσει. Το μέτωπό της ζάρωσε. Τρεμάμενα χείλη σφίχτηκαν, μένοντας μισάνοιχτα μπροστά στην αναπάντεχη τροπή των γεγονότων. Ήταν πράγματι ο Ανζίκ... και εξακολουθούσε να μη μιλάει.

Η Νάγια αισθάνθηκε τις σκέψεις της να υποχωρούν… αισθάνθηκε τη συνείδησή της να συγκεντρώνεται, σχηματίζοντας έναν βασικό πυρήνα σκέψης:

Τρέξε. Κινδυνεύεις.

Ο φόβος αφύπνισε την ανάγκη της επιβίωσης… την ανάγκη να ζήσει τη ζωή της ως το τέλος. Πυρπόλησε έναν κυκεώνα παρορμήσεων που κυριαρχούνταν μόνο από ένστικτα.

Δεν πρόλαβε όμως να αντιδράσει. Αίφνης, η ακινησία των σπηλαίων αντικαταστάθηκε από σπασμωδικές κινήσεις. Βήματα βρόντηξαν στον βράχο. Ποδοβολητά έπνιξαν τα παρακείμενα συρσίματα. Μορφές άρχισαν να συρρέουν ολόγυρα, γλιστρώντας στο σκοτάδι. Μια πομπή από σκυφτούς ίσκιους.

«Ίρι, τι συμβαίνει;» τραύλισε.

Η Ίρι άσθμαινε λες και πνιγόταν. Εξακολουθούσε να ψάχνει πανικόβλητη κάποιο όπλο.

Μια κρίση βήχα συγκλόνισε τη μορφή που καθόταν ακίνητη πάνω στα κόκαλα. Ήταν ένας απαίσιος ήχος. Θύμιζε γδάρσιμο τομαριού· το τραχύ ξύσιμο λίθινης κόψης πάνω σε δέρμα.

Η Ίρι γρύλισε δυσοίωνα. *«Νάγια… Τρέξε! Μας κυνηγούν!»*

Τα οστά του θώκου σκόρπησαν, αποκαλύπτοντας έναν σωρό από κατασπαραγμένα λείψανα ανθρώπων. Η μορφή σηκώθηκε όρθια. Η Νάγια σάστισε, νιώθοντας το σαγόνι της να κρέμεται. Ακόμα και το επιφώνημα έκπληξης ξεψύχησε στα χείλη της.

«Γουιιί-τι-κοοοο», σύριξε ο άντρας που ήταν κάποτε ο Ανζίκ, μέσα από σφιγμένα δόντια. Ήταν πασαλειμμένος στα αίματα. Ξεραμένος λύθρος σκέπαζε το σκισμένο δέρας που φορούσε, σχηματίζοντας μαύρη κρούστα στο ύψος της κοιλιάς. Το κορμί του έζεχνε.

Η Νάγια ένιωσε τα λογικά της να κλονίζονται. Αναγνώρισε τη φωνή, όμως στο βλέμμα που γυάλιζε αντίκρισε κάτι άλλο. Τη ματιά ενός παράφρονα. Τη ματιά κάποιου που είχε καταβροχθιστεί από την τρέλα.

Στράφηκε έντρομη στο πλάι. Κι άλλοι ίσκιοι σεργιάνιζαν στο βάθος. Ένας υπόκωφος μυκηθμός έφτασε στα αφτιά της.

«Ίρι!»

Εκείνη χίμηξε αρπάζοντας το λίθινο μαχαίρι που εντόπισε να κείτεται στο έδαφος. Ο Ανζίκ γόγγυξε και την ποδοπάτησε στον ώμο. Η Ίρι κραύγασε και διπλώθηκε από τον πόνο. Το οπλισμένο χέρι της διέτρεξε μια μεγάλη καμπύλη, με την αιχμή του εργαλείου να στοχεύει στην κοιλιά του. Το μπράτσο της τραντάχτηκε και σταμάτησε προτού το μαχαίρι βυθιστεί στη σάρκα. Εκείνος σύστρεψε τον καρπό της και τον τράβηξε απότομα. Η Ίρι δάγκωσε τα χείλη της, ανασαίνοντας βαριά. Η λαβή του μαχαιριού ακούμπησε τη γάμπα της, πέφτοντας. Το μουγκρητό της πνίγηκε από την κραυγή οργής που εξερράγη μέσα της. Σηκώθηκε ολόρθη, ένα λυγερόκορμο δεντρί από καλοσχηματισμένους μύες και σκληραγωγημένα άκρα, διοχετεύοντας τον πόνο που ένιωθε στην αριστερή γροθιά της· το χτύπημα που εξαπέλυσε ακούστηκε σαν κρόταλο στο πρόσωπο του Ανζίκ. Ένα ουράνιο τόξο από αίμα πιτσίλισε το μέτωπό της, και το κεφάλι του τινάχτηκε προς τα πίσω. Ο ανιχνευτής της φυλής έπεσε φαρδύς πλατύς στα σφαχτά που κάποτε ήταν οι παλιοί του σύντροφοι.

Τα πυροκόκκινα μαλλιά της Ίρι μαστίγωσαν τα μάγουλά της καθώς εκείνη στράφηκε σπασμωδικά προς το μέρος της Νάγια. Είχε ανακτήσει το μαχαίρι, κρατώντας το με το καλό της χέρι.

«Τρέξε», επανέλαβε ασθμαίνοντας. *«Τρέξε».*

Πλαταγίσματα γυμνών πελμάτων που πατούσαν άτσαλα στα βράχια κατέκλυσαν το σπήλαιο. Οι ίσκιοι ξαμοληθήκαν στο κατόπι τους, καθώς ο Ανζίκ τινασσόταν όρθιος, φτύνοντας αίμα και ξεραμένα φλεγματώδη κατακάθια. Το παρανοϊκό γέλιο του κόπηκε απότομα κι έγινε πνιχτό γουργουρητό, πριν καταλήξει σε ρόγχο.

«Γουιιί-τι-κοοοο», σύριξαν όλοι μαζί, πέφτοντας στα τέσσερα. Η Νάγια κοίταξε πίσω από την πλάτη της, νιώθοντας τα γόνατά της να την προδίδουν. Κύματα ανατριχίλας διέτρεξαν τη ράχη της. Ούρλιαξε έντρομη, βλέποντας το στόμα τους να αφρίζει από τα σάλια.

«Τι-»

«Εκεί, στη σχισμή!» βόγκηξε η Ίρι. «Στο βάθος!»

Ούτε που κατάλαβαν πότε διέσχιζαν τον χώρο του σπηλαίου ως τη ρηχή κοιλότητα που οδηγούσε στο στενό άνοιγμα μιας κάθετης στοάς που είχε σκάψει κάποτε το νερό. Η Ίρι χώλαινε και βαριανάσαινε. Έσερνε τα βήματά της, κρατώντας σφιχτά το λαβωμένο χέρι της. Την πονούσε, μα ευτυχώς δεν το είχε σπάσει. Ξοπίσω της οι κυνηγοί περικύκλωναν τον χώρο, θεωρώντας πως τις είχαν παγιδέψει. Προχωρούσαν αλαφροπατώντας, σίγουροι πως το κυνήγι

είχε λήξει ήδη. Η μάζα των κορμιών διαχωρίστηκε· φως ζύγωσε ξάφνου στην κοιλότητα. Ο δαυλός. Πετάχτηκε στα πόδια των κυνηγών, κεντώντας μελανές σκιές στα ζυγωματικά τους. Τα μάτια τους γυάλιζαν άψυχα.

Η Νάγια έχωσε το κεφάλι της στη σχισμή, πνίγοντας έναν λυγμό που σκαρφάλωσε στο λαρύγγι της. Η απόλυτη μαυρίλα που αντίκρισε αποκάλυψε πως το ρήγμα οδηγούσε βαθύτερα στα σωθικά της γης. Ο φόβος θέριεψε στην ψυχή της.

«Θα αποκλειστούμε...» ψέλλισε απεγνωσμένα. «Είναι πολύ στενά. Θα σφηνώσουμε».

Αντάμωσε πανικόβλητη το πύρινο βλέμμα της Ίρι.

«Μπες μέσα, *Κισάνα*», πρόσταξε εκείνη. «Είναι περισσότεροι και πιο μεγαλόσωμοι από εμάς. Θα δυσκολευτούν να μας ακολουθήσουν».

Ο πρώτος που χίμηξε εναντίον της δέχτηκε μια μαχαιριά στο μάτι και σωριάστηκε χάμω κραυγάζοντας. Όπως και ο δεύτερος, που εγκατέλειψε κακήν κακώς τη μάχη σπεύδοντας να σταματήσει το αίμα που κυλούσε ζεστό στον λαιμό του. Οι υπόλοιποι γόγγυξαν όλοι μαζί, σαν αγέλη αρπακτικών, και μαζεύτηκαν κοντύτερα, ζυγώνοντας προσεκτικά.

Η Νάγια έσπρωξε το κορμί της μέσα στη σχισμή, γδέρνοντας τους ώμους της. Το απόλυτο έρεβος φύσηξε την πνιγηρή ανάσα του πάνω της. Δυο ανυποχώρητες σφήνες από πέτρα παγίδεψαν το κορμί της. Αισθάνθηκε τον βράχο να κλείνει ασφυκτικά σχηματίζοντας δυο πλατιές σιαγόνες. Η σιωπή προπορευόταν στη στοά· ξεχυνόταν μέσα από τα σπλάχνα της γης, θυμίζοντας εγκλωβισμένο αέρα. Οσφράνθηκε το μονοπάτι· αφουγκράστηκε με αγωνία, πασχίζοντας να κατευνάσει τους χτύπους της καρδιάς της. Ένιωσε σαν να τη θωρούσε το ίδιο το σκοτάδι· το ένιωθε να σαλεύει, σαν φίδι με ανοιχτά σαγόνια. Αισθάνθηκε τον αέρα να αναδεύεται, βαρύς και πνιγηρός. Όλες της οι ελπίδες για διαφυγή βούλιαξαν. Τα τραντάγματα και τα τινάγματα από το κορμί της Ίρι που έδινε τη μάχη της ζωής της πίσω της, καθώς εισερχόταν βιαστικά μέσα στη σχισμή, της μετέδωσαν τον τρόμο της στιγμής. Αγνόησε τον πανικό για τον κλοιό του βράχου που έσφιγγε ολόγυρα και χώθηκε βαθύτερα, δίνοντας χώρο στην κυνηγό να συρθεί και να κολλήσει το κορμί της πάνω στο δικό της. Ένιωσε τους χτύπους της καρδιάς της να βροντούν στον ώμο της. Αισθάνθηκε το σφρίγος της· το παγωμένο ρίγος που διέτρεχε το στέρνο της, το βρεγμένο στήθος της, την καυτή ανάσα στον λαιμό της. Όλοι οι ήχοι πέθαιναν. Όλοι οι ήχοι έσβησαν, εκτός από το σύριγμα των αρπακτικών που τριγύριζαν απέξω. Η Νάγια σφίχτηκε καθώς αντίκρισε το άνοιγμα να σκοτεινιάζει. Το περίγραμμα ενός προσώπου διαγράφηκε κόντρα στο φως που τρεμόπαιζε.

«Γουιιί-τι-κοοοο» γρύλισε ο Ανζίκ καθώς έγδερνε το δέρμα του στον βράχο. Η μανία με την οποία σφηνωνόταν γέμισε και τις δυο με τρόμο. Τραυμάτιζε τα μπράτσα του, δίχως να λογαριάζει τον πόνο. Βογκώντας, η Νάγια στράφηκε μπροστά, αγνοώντας το τσούξιμο από το τρίψιμο των ώμων της πάνω στο πέτρωμα. Έσφιξε τα δόντια και τεντώθηκε, εστιάζοντας την προσοχή της στο πέρας της στενωπού. Το ρήγμα στένεψε κι άλλο γύρω της.

«Προχώρα, προχώρα!» γρύλισε πανικόβλητη η Ίρι. Η φωνή της μεταμορφώθηκε σε μουγκρητό καθώς προσπαθούσε να σπρώξει το βαρύτερο κορμί της βαθύτερα στη στοά. «Προχώρα, κι όπου μας βγάλει!» Πίσω τους οι κυνηγοί του Ανζίκ ανάσαιναν βαριά καθώς χώνονταν ο ένας μετά τον άλλο μέσα στη σχισμή. Τα λίθινα εργαλεία τους έξυναν τον βράχο. Ο τραχύς ήχος θύμιζε μαχαίρι που αλέθει κρέας.

Σύντομα, το μόνο που ακουγόταν ήταν οι ανάσες τους και τα αγκομαχητά τους καθώς όλοι μαζί τρύπωναν βαθύτερα στις φλέβες της γης.

4.

ΑΝΑΘΕΜΑ ΤΩΝ ΠΑΛΙΩΝ ΘΕΩΝ

-Σήμερα-

Το όραμα επέστρεψε βαθαίνοντας τη σύγχυση. Ο Ραμόν, όμως, δεν ήθελε να ανοίξει ολότελα τα μάτια του για να μη χαθεί η αίσθηση της πρόσκαιρης ευφορίας που του είχε χαρίσει ο λήθαργος. Το λειψό φως που τρύπωνε μέσα από τις χαραμάδες των βλεφάρων δεν ήταν ικανό να ελαττώσει σε μέγεθος τις κόρες στο κέντρο της ίριδας. Ένα ρευστό στέμμα από σκοτάδι λίμναζε στα άκρα της περιφερειακής του όρασης. Ένα αιθέριο δαχτυλίδι από μαυρίλα.

Ο Ραμόν μετακινήθηκε, αγγίζοντας το πρόσωπό του. Τα βλέφαρά του ήταν πρησμένα, το δέρμα του τραχύ. Ξεραμένες κρούστες λιπωδών εκκρίσεων είχαν σχηματιστεί στον έσω κανθό, κολλώντας τις βλεφαρίδες μεταξύ τους. Τα μάγουλά του είχαν βουλιάξει μες στο στόμα. Η γλώσσα του ήταν στεγνή· την ένιωθε τραχιά και πικρή, σαν ξένο σώμα. Όταν άγγιζε τις πληγές στα χείλη, ολόκληρη η στοματική κοιλότητα μούδιαζε.

Οι τελευταίες μέρες είχαν αποδειχθεί μαρτυρικές. Η βασανιστική πείνα που τους ταλαιπωρούσε τους είχε βυθίσει σε μια κατάσταση τυραννικής ύπνωσης που θύμιζε καταληψία. Όμως, τίποτα δεν συγκρινόταν με εκείνο το συναίσθημα που ένιωθε να έρπει μέσα του την ώρα που κοιμόταν. Ήταν το όραμα, αυτή η ερεθιστική οπτασία που όταν εμφανιζόταν, δηλητηρίαζε σαν αληθινό κεντρί την ηρεμία της ψυχής του.

Άρχισε να τουρτουρίζει. Τα δόντια που κροτάλιζαν, όμως, δεν ήταν τα δικά του.

Το κουρασμένο βλέμμα του πλανήθηκε πάνω στο ισχνό κορμί του Ενρίκε. Αυτή τη φορά φύλλα από χρυσό και κόκκινο στόλιζαν το στέρνο του. Αιθέρια πλουμίδια και διάφανα υφαντά που χόρευαν ατίθασα στον ρυθμό μιας αθέατης φλόγας.

Ο εξουθενωμένος δύτης αγαλλίασε στην υποψία ζέστης. Ευχήθηκε πως το όραμα που αντίκριζε δεν ήταν προϊόν υπερδιέγερσης ή ευσεβής πόθος, μα προοίμιο αληθινής θέρμης.

Λαχτάρισε στη σκέψη μιας ριπής ζεστού αέρα που θα χάιδευε το πρόσωπό του… ένα άγγιγμα ζεστασιάς που θα απάλυνε τον πόνο που προκαλούσαν τα κρυοπαγήματα. Φαντάστηκε ένα διάπυρο ρεύμα να τον τυλίγει σαν καυτή λαύρα. Το ένιωθε να κυλά στις φλέβες του, η κάψα να κλιμακώνεται, προμηνώντας το θαύμα μιας αναπάντεχης σωτηρίας. Ήλπιζε πως δεν θα κουβαλούσε τη μυρωδιά της σήψης· εκείνη τη σαπρή οσμή της αποσύνθεσης και του θανάτου που κατέκλυζε εδώ και μέρες τα ρουθούνια του.

Πόσος καιρός είχε περάσει άραγε; Άγνωστο. Κάθε αίσθηση του χρόνου είχε χαθεί.

Θραύσματα αναμνήσεων, ως λειψά μέρη μιας διασπασμένης εικόνας, ξεπρόβαλαν μπροστά του. Αντιφατικές μνήμες, που αναδύθηκαν για να καταπιέσουν τις ανάγκες του παρόντος… που χαλάρωναν τη συνοχή της σκέψης και διέκοπταν την επαφή του με την πραγματικότητα, προκαλώντας διαταραχή στο θυμικό του. Δεν ήταν κάποιου είδους έκσταση· ήταν κανονική ναρκοληψία.

Ο Ραμόν θωρούσε άφωνος τις αλλαγές της αιωνιότητας που ελίσσονταν γύρω του, σχηματίζοντας ακολουθίες από ανύπαρκτα γεγονότα. Το μέγεθος του χρόνου αστοχούσε, κατέρρεε, αφήνοντας πίσω του ρημάσματα θλίψης.

Άσθμαινε. Ένιωθε ναυτία και κούραση... βραδύτητα στις αντιδράσεις.

Ήταν βυθισμένος εδώ και ώρα στην καταληψία εκείνου του αφυπνισμένου λήθαργου· η αποδόμηση της μισερής ζωής, που έβαφε τις θίνες του βράχου κατακόκκινες, στο χρώμα του αίματος, όριζε τις στιγμές, καθώς εκείνες εγκατέλειπαν, η μία πίσω από την άλλη, τα εγκόσμια.

Είχαν ξεβραστεί στο σπήλαιο με τα λείψανα αποκαμωμένοι. Σύρθηκαν ως τη γούβα με τα θρυμματισμένα κόκαλα και παραδόθηκαν στην αναισθησία. Ούτε που γνώριζαν πόση ώρα κολυμπούσαν στο ανήλιαγο σκοτάδι των σπηλαίων. Λίγο προτού αδειάσει η φιάλη, όμως, εντόπισαν το αμυδρό φως μιας αεριζόμενης κοιλότητας. Το στενό άνοιγμα μιας πηγής διαπερνούσε το τοίχωμα, αποκαλύπτοντας τον μουντό ουρανό ενός παγερού απογεύματος. Η ανηφορική στενωπός διοχέτευε νερό και οξυγόνο στο σπήλαιο. Είχαν γλιτώσει τον πνιγμό, μα είχαν παγιδευτεί εκεί κάτω. Παγωμένοι, πεινασμένοι, καταπονημένοι, εγκλωβισμένοι σ' έναν κόσμο καμωμένο από πέτρα… φυλακισμένοι σε ένα πηγάδι που είχε βουλιάξει στη γη. Δεν άργησαν να αντιληφθούν πως οι ελπίδες για επιβίωση ήταν ισχνές. Τα ουρλιαχτά και οι αγωνιώδεις κραυγές βοήθειας δεν τους είχαν ωφελήσει.

Βρίσκονταν χιλιόμετρα μακριά από το Όγιο Νέγκρο.

Ο Ραμόν κάγχασε στη σκέψη των διασωστικών συνεργείων που θα πάσχιζαν να βγάλουν άκρη τι είχε συμβεί. Γρήγορα θα έφθαναν στο συμπέρασμα πως έψαχναν για δυο πτώματα. Η διαφυγή ήταν αδύνατη από το σημείο εισόδου.

Ο καγχασμός άλλαξε ξάφνου όψη· μετατράπηκε σε πικρία. Η αναπόφευκτη εκδοχή ενός μέλλοντος που σφράγιζε τον θάνατό τους έστεκε βαριά γύρω του, άρρηκτα δεμένη με τον τρόμο που φτερούγιζε μέσα του.

Δεν ήθελε να πεθάνει· δεν ήθελε να σβήσει από ασιτία. Αυτή η σκέψη έδιωξε τη ζάλη και του χάρισε μερικές στιγμές διαύγειας. Η οφθαλμαπάτη που ράντιζε με αίμα τους τοίχους χάθηκε.

Αγνόησε την αψάδα στον λαιμό του και εστίασε ξανά την προσοχή του στην προϊστορική τοιχογραφία που πέρα από κάθε λογική είχαν εντοπίσει να κοσμεί το τοίχωμα του σπηλαίου. Ο βράχος ήταν λαξεμένος. Ορθωνόταν πάνω από τη γούβα θυμίζοντας το θυσιαστήριο κάποιας νεκρής οντότητας. Είχε δει κι άλλους βωμούς σε σπήλαια του Μεξικού,

ιερά οστεοφυλάκια τα οποία οι ειδικοί πίστευαν πως χρησίμευαν για εθιμοτυπικές τελετουργίες στενά συνυφασμένες με την πρόρρηση του μέλλοντος, μα δεν είχε συναντήσει ποτέ ξανά τίποτα παρόμοιο. Η τεχνοτροπία της προϊστορικής μετώπης ήταν εξαιρετικά εκλεπτυσμένη. Ήταν σμιλευμένη έτσι ώστε να θυμίζει ανοικτό στόμα.

Πώς είχε βρεθεί εκεί κάτω ένας θεός ήξερε.

Ρίγησε αντικρίζοντας τα κοφτερά σαγόνια, τα αραιόσπαρτα δόντια, τη μαύρη, λυγερή γλώσσα. Η γυαλάδα του πετρώματος εντεινόταν από την αντανάκλαση του τρεχούμενου νερού. Φτενές ανταύγειες διέτρεχαν το ανάγλυφο της τεχνοτροπίας. Το αδρό περιτύπωμα μιας σκιάς στεφάνωνε τον τοίχο από πάνω, δίνοντας μορφή στο ξεθωριασμένο πρόσωπο.

Ρίγησε, και πανικοβλήθηκε, καθώς ένιωσε το στόμα του να γεμίζει ξινά σάλια.

Ο Ενρίκε σάλεψε δίπλα του, υποκινούμενος πιθανότατα από κάποιο πανάρχαιο ένστικτο αυτοσυντήρησης, μα δεν κατάφερε να σηκωθεί. Οι μύες δεν υπάκουαν στις προσταγές του. Χνώτα τον τύλιξαν, πριν χαθούν και γίνουν ξέφτια που σκορπούσε η εντροπία. Άνοιξε τα μάτια του και τα βλέμματά τους αντάμωσαν στη σιωπή.

Ο Ραμόν αναγνώρισε μέσα του το στίγμα του ζόφου· εκείνο το απαίσιο, διαβρωτικό σάβανο της κατάθλιψης που επικύρωνε τη ματαιότητα της κατάστασης στην οποία ζούσαν. Δεν χρειάστηκε να σχολιάσει το οτιδήποτε. Δεν είχε νόημα. Έστρεψε την προσοχή του στην πλατιά χαμηλοτάβανη σχισμή που θύμιζε χαμόγελο, στη βάση του αντικρινού τοίχου.

Το πέρασμα οδηγούσε στην επιφάνεια, όμως μια συστάδα βράχων μπλόκαρε το άνοιγμα. Το εμπόδιο ήταν αμετακίνητο και δεν έκανε τίποτα άλλο παρά να εμπαίζει τις ελπίδες τους για διαφυγή. Τα μουσκλιασμένα απομεινάρια μιας πρόχειρης λίθινης κατασκευής κειτόταν εκεί επίσης. Ένας σφηνοειδής σταλαγμίτης βρισκόταν απιθωμένος πάνω σ' έναν βραχύ όγκο πεπλατυσμένου βράχου, η απόληξη του οποίου κατέληγε σχηματίζοντας μια πυραμοειδή κορυφή. Έτσι όπως ήταν στημένος ο σταλαγμίτης θύμιζε μοχλό, και το σημείο στήριξης –ο βράχος–, υπομόχλιο, πολλαπλασιάζοντας τη μηχανική δύναμη που θα μπορούσε να ασκήσει κάποιος πάνω σε οποιοδήποτε αντικείμενο. Δυστυχώς, η κατάρρευση που υπέστη η στοά καθιστούσε αδύνατη την πιθανότητα να φύγουν από εκείνο το σημείο. Ο σταλαγμίτης ήταν ολότελα άχρηστος. Δεν υπήρχε χώρος ώστε να μετακινηθούν όλοι οι βράχοι.

Τη ματιά του Ραμόν μαγνήτισε ξανά η λαξεμένη τοιχογραφία. Ανέδυε κάτι μιαρό η όψη της. Έδινε την αίσθηση μιας μοχθηρής οντότητας που παρατηρούσε καρτερικά, λυμαίνοντας το σκοτάδι. Φαντάστηκε τη ρυπαρή ανάσα της να διαχέεται στον χώρο, να κυλάει ανάμεσα από κοφτερά δόντια, αδημονώντας για την ώρα και τη στιγμή που οι δυνάμεις τους θα τους εγκατέλειπαν.

Βαθιά λαχτάρα για να ζήσει πλημμύρισε ξανά τη σκέψη του. Μια λαχτάρα που λύγισε κάτω από το βάρος των άσχημων σκέψεων που τον κατέκλυσαν ξαφνικά, σαν χείμαρρος οχετού: δολοφονία, χυδαιότητα, απληστία. Αδηφαγία. Η άσχημη πλευρά της ανθρώπινης φύσης, διογκωμένη από την ανάγκη της πείνας, διαστρεβλωνόταν αποκτώντας αναλογίες λαιμαργίας.

Ξάφνου, είχαν βαρύτητα αυτές οι λέξεις.

Είχαν σημασία. Μια πανάρχαια αίσθηση τελετουργικού αποκρυφισμού.

Ο Ραμόν βόγκηξε. Κάτι ράγισε μέσα του. Η διαύγεια χάθηκε. Τα θέλγητρα του παρόντος υπέκυψαν στο βάρος της ληθαργικής αδράνειας που εμφανίστηκε ξανά.

Η αντίληψή του παρασύρθηκε, άρχισε να βουλιάζει στο σκοτάδι του χρόνου. Ένιωσε τη λογική του να τον εγκαταλείπει, να γίνεται ένα με την ψυχρότητα του πικρού χειμώνα, να υποκύπτει στη στυγερότητα της δολοφονίας. Ο φόβος του θανάτου καταπίεσε τις εξάρσεις της μνήμης, λείανε τις βυθίσεις της αμφιβολίας. Το μυαλό παραδόθηκε στην υστερία, χτίζοντας αντιφατικές εικόνες που δεν είχαν σταλίδα λογικής. Η ισοπέδωση της διαίσθησης εκμαύλισε κάθε πρότερη αίσθηση ζεστασιάς. Τον κατέστησε επιρρεπή στη διαβρωτική επιροή των παραληρηματικών ιδεών που γεννούσε η πείνα.

Ένιωθε πως γινόταν υποχείριο στην καταναγκαστική του επιθυμία για σάρκα.

Κάτι πάθαινε. Το καταλάβαινε. Αρρώσταινε. Τον βασάνιζε ένα αβάσταχτο κενό. Μια εμμονή που δεν μπορούσε να καταπραΰνει... μια λαχτάρα που δεν είχε ξανανιώσει.

Κι αν ο Ενρίκε πέθαινε; Τι θα έκανε; Πώς θα αντιστεκόταν; Αν δεν κατόρθωνε να αντισταθεί στις ορέξεις του κι αναγκαζόταν να τον φάει για να επιβιώσει, αυτό δε θα σήμαινε αυτόματα πως ήταν ένα κτήνος;

Το στέρνο του βούλιαξε, αποχαιρετώντας μια ακόμα ανάσα.

Επέτρεψε στον εαυτό του να αναλογιστεί την πιθανότητα.

Να σκεφτεί απλώς πώς θα ήταν.

Γεύτηκε νοερά τις σάρκες του, το ζεστό του αίμα. Δεν είχαν μεταλλική γεύση μα τη γλύκα ενός ώριμου φρούτου. Η ευφορία που ένιωσε προκάλεσε σπασμούς στο στομάχι του. Τα χείλη του έτρεμαν. Ένιωθε τα αφτιά του να ζεματάνε. Παγωμένα ρίγη χάιδευαν τη ραχοκοκαλιά του. Η απόγνωση φούντωσε τις ενοχές, δίνοντας τροφή στον πανικό του.

Το παρανοϊκό κόκκινο της φρενίτιδας χόλωσε ξάφνου το λειψό ημίφως.

Μεταμορφώθηκε κι έγινε πορφυρός ζόφος.

Έσκυψε το κεφάλι, κλαίγοντας βουβά. Κάθε ελπίδα είχε χαθεί στο δόκανο της θλίψης.

Απογοήτευση. Πικρία. Απελπισία. Το μέγεθος της αποτυχίας ήταν αβάσταχτο. Η ζωή τέλειωνε οριστικά. Είχε φτάσει σ' ένα φριχτό τέλμα.

Ήταν αβοήθητοι. Λιμοκτονούσαν.

Το αίσθημα της αχρηστίας που ένιωθε επιδείνωνε τη μειωμένη ικανότητα συγκέντρωσης.

Φόρτωνε το κεφάλι του με ένα σμάρι ζοφερών σκέψεων θανάτου και αυτοκτονίας.

Και πίσω από όλα, μια λέξη τριγύριζε στις άκρες του μυαλού του.

Μια λέξη που στριφογύριζε στα χείλη του εδώ και αρκετή ώρα.

Γουί... τι... κο.

5.

ΑΡΠΑΚΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΛΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

-12.000 χρόνια πριν-

Η Νάγια μούγκριζε καθώς έγδερνε το κορμί της στα τοιχώματα της στοάς. Ο βράχος ήταν ανυποχώρητος. Έσκιζε το τομάρι που φορούσε, προκαλώντας χαρακιές στο δέρμα. Η καταδίωξη στις ρωγμές της γης βαστούσε πολλή ώρα. Παγιδευμένες σε αργή κίνηση, σέρνονταν βαθύτερα, μην έχοντας άλλη επιλογή.

Βαρυγκωμώντας, δρασκέλισε το τελευταίο βήμα, τραβώντας επιπόλαια το βάρος της μπροστά.

Ώμοι τινάχτηκαν, γόνατα λύγισαν· φρύδια έσμιξαν, σχηματίζοντας μια μάσκα οδύνης. Μια κοφτή ανάσα τράνταξε το κορμί της. Το αναφώνημα που σκαρφάλωσε στον λαιμό της πνίγηκε. Μια πληγή άνοιξε απότομα, μια βίαιη τομή πάνω σε νωπό από αίμα δέρμα. Θέλησε να ουρλιάξει, μα δεν μπορούσε ούτε τα χείλη να σαλέψει. Οι μύες της έτρεμαν. Σπασμοί διέτρεξαν τα πλευρά της. Ο πόνος έκανε το κορμί της να ριγεί. Τα χέρια της σπαρταρούσαν, παραδομένα σε μια ασταθή, παλινδρομική κίνηση.

Το γδάρσιμο ήταν πολύ άσχημο, διέτρεχε την πλάτη της απ' άκρη σ' άκρη.

Κατέβαλε τεράστιο απόθεμα δύναμης για να διατηρήσει ένα ψήγμα ψυχραιμίας και να συνεχίσει το σύρσιμο. Η Ίρι κρεμόταν μισολιπόθυμη πάνω της, έπειτα από το άσχημο χτύπημα που δέχτηκε πριν κάμποση ώρα. Ήταν θαύμα που στεκόταν ακόμη όρθια.

Η Νάγια ένιωθε το λαρύγγι της κατάστεγνο, να καίγεται. Τα τελευταία λεπτά παρέπαιε μεταξύ πυρετώδους εγρήγορσης και υπνηλίας. Ήταν τόσο εξουθενωμένη· δεν καταλάβαινε καν πως τα αφτιά της βούιζαν.

Ένιωθε αόριστα πίσω της κίνηση· σκελετωμένα κορμιά να πλησιάζουν. Έσπρωχναν, συνωθούνταν, σέρνονταν όλο βιαιότητα, πασχίζοντας να γεννηθούν μέσα από τη μήτρα της

βραχώδους γης. Ακούγονταν σαν οχιές, με τις σφυριχτές ανάσες τους, τα λαχανιάσματα και τους συριγμούς τους, τα αγκομαχητά τους και τα μουγκρητά τους, καθώς ζύγωναν κοντύτερα, λιμασμένοι από την πείνα. Όταν έπαυαν τα βογγητά, δόντια ηχούσαν τρίζοντας. Δόντια συνηθισμένα να αλέθουν την τροφή με τόση μανία, λες και πάσχιζαν να αποσώσουν το γεύμα τους με μια ανάσα.

Ο πνιγηρός αέρας μετέφερε απαίσιους ήχους. Ερεθίσματα άλλοτε ξεκάθαρα κι άλλοτε ακατάληπτα, όπως αργασμένο δέρμα που σκιζόταν· ένας κρότος κοφτός, σαν κάτι που ξεριζωνόταν. Κροταλίσματα παροδικά, από γνάθους γεμάτες σπασμένα δόντια. Ενίοτε άκουγε λόγια· τραχείς ψιθύρους, που κουβαλούσαν θηριωδίες. Διέκρινε στη χροιά τους τη λαιμαργία· την αδημονία που έκανε τους κατόχους των φωνών να χώνουν τα απισχνούμενα κορμιά τους βαθύτερα στα ρήγματα, δίχως να λογαριάζουν τον πόνο.

Η μέγγενη του φόβου έσφιγγε την καρδιά της Νάγια. Ένιωσε τον πανικό της να γιγαντώνεται, έτοιμος να κυριεύσει κάθε ψύχραιμη σκέψη. Παρόλο ταύτα έπνιξε μια επιπόλαιη αντίδραση να κάνει πιο γρήγορα.

Δεν λησμόνησε την προειδοποίηση της Ίρι.

Ένα και μοναδικό λάθος –να σφηνώσουν, έτσι όπως ήταν αρπαγμένες η μια πάνω στην άλλη– θα μπορούσε να αποβεί μοιραίο. Τα πόδια της, ξυπόλυτα πια –πώς συνέβη αυτό, ούτε που θυμόταν–, τα αισθανόταν ματωμένα. Το τραχύ, γεμάτο εξογκώματα έδαφος των σχιστωδών στοών, είχε σκίσει τις φτέρνες της. Δεν μπορούσε να δει, βλεφάριζε διαρκώς, ενώ αισθανόταν τον βράχο κάτω από τα πόδια της να ανηφορίζει. Αντιλήφθηκε πως τη σχισμή είχε σκάψει κάποτε το νερό που έψαχνε να βρει τον δρόμο του για τη λιμνούλα.

Θορυβώδεις γδούποι και συρσίματα μετέδιδε το σκοτάδι. Πόδια αντηχούσαν, αδέξια ποδοβολητά, γεμάτα ανυπομονησία. Αίμα μούσκευε τους ώμους της. Ένιωθε το τραύμα στον δεξή κρόταφο της Ίρι να ακουμπάει καυτό στον σβέρκο της. Μπορούσε να ακούσει χείλη ανθρώπων να πλαταγίζουν, κοκαλιάρικα στήθη να φουσκώνουν, πνευμόνια να σφυρίζουν. Οι ήχοι ταξίδευαν αβίαστα. Τα πλευρά της πονούσαν αφόρητα. Οι πληγές έτσουζαν. Δεν κοίταξε, όμως, ποτέ πίσω. Συνέχιζε να σέρνεται και να σέρνεται. Τα δάχτυλα στα πέλματά της είχαν μουδιάσει. Οι γάμπες της είχαν σκληρύνει. Ο αριστερός ώμος είχε γδαρθεί σχεδόν ως το κόκαλο. Ήθελε να ξαπλώσει, να εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια· ήθελε να σταματήσει την επίπονη διείσδυση, εκείνο το παρανοϊκό σφήνωμα στα έγκατα της γης, και να ατενίσει το φάσμα ενός ανύπαρκτου ουρανού που θα νάρκωνε τις αισθήσεις της, καθιστώντας την επιλήσμονα σε ό,τι συνέβαινε γύρω της.

Οι πονεμένοι μύες ήταν βάσανο. Τα γδαρσίματα μαρτύριο. Αισθανόταν τα κόκαλα του θώρακα και της ραχοκοκαλιάς της να τα τραγανίζει ο βράχος· αισθανόταν την κοιλιά της να σφίγγεται από την ένταση. Τα ένστικτά της όμως ούρλιαζαν.

Σπρώξε.

Χώσου βαθύτερα.

Μη σταματάς.

Πίεσε τον εαυτό της να συνεχίσει.

Ο πόνος και η εξάντληση σύντομα χάθηκαν. Αγνόησε εκείνη την εσωτερική φωνή που επέμεινε πως όδευαν στη σφαγή, ό,τι κι αν έκαναν. Δεν έβλεπε τον τρόπο με τον οποίο μπορούσαν να βγουν αλώβητες, όμως δεν εγκατέλειψε την προσπάθεια. Θα πέθαιναν, το

γνώριζε, κι αυτό το γεγονός, κατά έναν παράδοξο τρόπο, της έδωσε κουράγιο. Είναι πάντα πιο εύκολο να κυνηγάς τα πάντα όταν έχεις χάσει το οτιδήποτε.

Αίμα ράντισε τον σκοτεινό βράχο, καθώς μια σφήνα κοφτερού βράχου μαχαίρωσε εκ νέου τα πλευρά της. Αυτή τη φορά έπεσε στα γόνατα, νιώθοντας τα άκρα της να την προδίδουν. Τα χέρια της γλιστρούσαν στα τοιχώματα. Το στήθος της Ίρι ανεβοκατέβαινε στην πλάτη της.

Σιγή απλώθηκε τριγύρω. Η νηνεμία του θανάτου. Η πρόσκαιρη ηρεμία ήταν ίσως ό,τι χειρότερο είχε συμβεί σ' εκείνη τη φρενιασμένη καταδίωξη στα σωθικά της γης. Παγιδευμένη ανάμεσα σε δυο κόσμους εφιαλτικούς, που μετατοπιζόταν μια εδώ και μια εκεί, -τον κόσμο της λησμονιάς και τον κόσμο του ξαφνικού πόνου-, αβέβαιη αν η φρίκη που ζούσαν ήταν αληθινή ή πάρεργο κάποιας παρανοϊκής κρίσης που είχε προκαλέσει η πτώση, η Νάγια ένιωσε τους παλμούς της καρδιάς της επιταχύνονται και προετοιμάστηκε για το χειρότερο… για τη στιγμή που το πανδαιμόνιο θα ξεσπούσε πάνω τους.

Η οργή χόχλαζε μέσα της, μα ο τρόμος που ένιωθε ήταν μέγεθος ισχυρότερο. Έσφιξε τα δόντια ώσπου εκείνα έτριξαν και σύρθηκε ξανά, έχοντας τα αφτιά της τεντωμένα. Η στενωπός είχε συνυφανθεί με το απόλυτο σκότος. Η απατηλή υπόκρουση ενός μακρινού θορύβου, –νερό που έτρεχε–, υπέβοσκε στο βάθος, γεμάτη με τον αναπόφευκτο φόβο του αδιέξοδου. Μια αψιά μυρωδιά την τύλιξε ξαφνικά, μια βαριά οσμή που κουβαλούσε τη δυσωδία του καμένου ξύλου. Κάρβουνο και χνότα άσχημης αναπνοής· ξετρύπωναν σιγανά μέσα από ένα στόμα γεμάτο χαλασμένα δόντια.

Οι σκέψεις της σκόρπισαν από έναν αμυδρό ήχο.

Δέρμα που γδερνόταν.

Έστρεψε το κοκαλένιο μαχαίρι πίσω της και συνάντησε τον αέρα. Προσπάθησε ξανά.

Αίμα πιτσίλισε στο πρόσωπό της, κάτι χτύπησε τη λεπίδα με δύναμη. Ένιωσε το τράνταγμα στο μπράτσο της· ένιωσε τη λαβή να γλιστράει στην παλάμη της και την άδραξε σφιχτά.

Ξάφνου αισθάνθηκε την Ίρι να ανασηκώνεται· άκουσε το θρόισμα του τομαριού της καθώς αυτό τρίφτηκε στον βράχο. Τα κορμιά τους έγιναν ένα. Τεντώθηκε, πασχίζοντας να παραχωρήσει χώρο στη δυνατότερη γυναίκα. Ταυτόχρονα οσφράνθηκε τον αέρα, νιώθοντας την καυτή ανάσα του Ανζίκ να χαϊδεύει τον λαιμό της. Χέρια άρχισαν να ψαχουλεύουν. Νύχια χώθηκαν στο μπράτσο της, γδέρνοντας το δέρμα. Αφόρητος πόνος τη διαπέρασε. Τίναξε τον καρπό της κι ένιωσε τη λεπίδα να χώνεται στη μαλακή σάρκα. Ταυτόχρονα αισθάνθηκε τη λαβή του όπλου της να εγκαταλείπει τα άδραγμα των μουδιασμένων δαχτύλων της και να βροντάει στο γόνατο της Ίρι. Η σουβλερή αιχμή ενός μικρού μαχαιριού τρύπησε τον μηρό της, αχρηστεύοντας το πόδι της.

Πανικόβλητη, αγνόησε το νέο κέντρισμα του πόνου και κοπάνησε το πρόσωπο που κρυβόταν στο σκοτάδι χρησιμοποιώντας και τα δυο χέρια. Αθέατα δόντια επιχείρησαν να την δαγκώσουν. Ένα διαπεραστικό κροτάλισμα ήχησε ξαφνικά, που έσβησε σε άναρθρη κραυγή. Ταυτόχρονα ένιωσε έναν νέο πόνο να σκίζει το στήθος της. Μια βαθιά μαχαιριά διέγραψε ένα ματωμένο ίχνος πάνω της, κάνοντάς την να ουρλιάξει.

Μύες σκίρτησαν, έτοιμοι να δράσουν. Δεν πρόλαβαν· τα γόνατά της λύγισαν, καθώς η Ίρι την ώθησε να σκύψει. Η Νάγια χώθηκε στους μηρούς της για να προστατευθεί.

Η Ίρι ρίχτηκε σθεναρά στη μάχη, δίχως να βγάλει άχνα. Ένα συνονθύλευμα από βίαιες χειρονομίες ακολούθησε, εν μέσω μουγκρητών και γρυλισμάτων. Δάχτυλα σκεβρωμένα

γρατζουνούσαν βίαια το κορμί της κυνηγού, αρπάζοντας σαν γαμψώνυχα τη σάρκα της. Γροθιές χτυπούσαν αχρηστεμένες στον αέρα. Αγκομαχητά ξέφευγαν βεβιασμένα, ανάμεσα από κοφτές ανάσες γεμάτες ματωμένο σάλιο. Τα γραμμωμένα μπράτσα της Ίρι υψώθηκαν καθώς η αθέατη σιλουέτα επιχείρησε να της ξεσκίσει το πρόσωπο. Χειρονομώντας, ήρθαν κοντύτερα. Η φαρμακερή ανάσα του Ανζίκ κατέβηκε και έπνιξε τη Νάγια. Το σκοτάδι μεταμορφώθηκε, έγινε ένας καταιγισμός από χτυπήματα και νυχιές που προκαλούσαν βαθιές αμυχές στο δέρμα. Όμως, η Ίρι ήταν ανίκητη. Γρονθοκόπησε ξανά τον Ανζίκ, βάζοντας όλη της τη δύναμη. Χρησιμοποιώντας ξανά το καλό της χέρι τράβηξε το κεφάλι του προς τα πίσω, αδράχνοντας βίαια τα λερά μαλλιά του, και ύστερα εξαπέλυσε ένα τρομακτικό, ευθύ χτύπημα που βρήκε τον ανιχνευτή κατακούτελα.

Κρακ.

Ο Ανζίκ σκλήρισε. Η μύτη του βούλιαξε και το καύκαλο στο μέτωπό του υποχώρησε. Αιμάτινοι πίδακες ράντισαν τα τοιχώματα. Όμως η πληγή που άνοιξε δεν ήταν τίποτα μπροστά στην ποσότητα αίματος που μαζεύτηκε στο πίσω μέρος του στόματός του. Ο ανιχνευτής έφτυσε για να μην πνιγεί. Η γροθιά κόντεψε να τον αφήσει στον τόπο. Γονάτισε και μούγκρισε σαν λαβωμένο ζώο, παραπαίοντας ανάμεσα στο μαύρο της λησμονιάς και το κόκκινο της φρενίτιδας.

«Πάμε Νάγια!» αναφώνησε η Ίρι. Η αργόσυρτη κραυγή του Ανζίκ στάθηκε μετέωρη πίσω της, κρατώντας έναν απαράλλαχτο, επίπεδο ρυθμό. *«Σπρώξε για να βγεις!»*

Η Νάγια ούρλιαζε. Πίεζε και πίεζε. Ο βράχος έκλεινε αμετάκλητα γύρω της. Ένιωθε να συνθλίβεται. Να τσακίζει όλα της τα κόκαλα. Να στριμώχνεται και να στριμώχνεται, να συμπιέζεται πέρα από κάθε ελπίδα διαφυγής.

Ένιωσε πανικό στη σκέψη πως, σπρώχνοντας, σφηνωνόταν όλο και πιο πολύ.

Το ουρλιαχτό έσβησε σε μουγκρητό, σε άναρθρη κραυγή απελπισίας.

Φώς χυνόταν στο βάθος. Ηλιαχτίδες σημάδευαν το πέτρωμα της σπηλιάς, στο κενό που έχασκε στο πέρας της στενωπού. Ο πάταγος και το σούσουρο των ποδιών που είχε κοπάσει για μια στιγμή, πήρε να φουντώνει πάλι. Γύρισε και κοίταξε πίσω, με την άκρη του ματιού της. Ο λειψός φωτισμός της επέτρεψε να δει τα σημάδια που έσκαβαν τα πρόσωπα των κυνηγών… το κόκκινο από τις σπασμένες φλέβες ασπράδι των ματιών τους. Σπασμοί κλόνιζαν το σώμα τους, τίναζαν τους σκεβρωμένους ώμους τους, λύγιζαν σαν κυρτωμένο τόξο τη ραχιτική τους πλάτη.

Το κροτάλισμα των δοντιών ήταν θάνατος. Οι ανάσες τους δηλητήριο. Και δίπλα της... δίπλα της η Ίρι, με βλέμμα αλύγιστο, έσπρωχνε κι αυτή, μη λογαριάζοντας τις πληγές που έχασκαν φρέσκες στα πλευρά της. Η Νάγια σκούπισε τα μάτια και έγειρε μπροστά για να δει καλύτερα.

Δεν είχε κάνει λάθος. Η αμυδρή φωταψία επιβεβαίωσε πως ο θύλακας της κοιλότητας που απλωνόταν μπροστά τους ερχόταν σε επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον.

Μικροσκοπικά φώτα κεντούσαν το άνοιγμα της ρωγμής· δέσμες φωτός που απωθούσαν το σκοτάδι. Η Νάγια βρισκόταν στα πρόθυρα της λιποθυμίας. Ο κόσμος ακροβατούσε στο χείλος της λησμονιάς, έτοιμος να παραδοθεί στο τίποτα. Φρέσκος αέρας χτύπησε τα αναψοκοκκινισμένα της μάγουλα, ο λαιμός της έκλεισε καθώς το μουγκρητό έγινε αγωνιώδης ρόγχος. Σφίχτηκε και πίεσε, ώσπου ο βράχος ξέρασε και τις δυο, ρίχνοντάς τες σε μια ρηχή γούβα. Μέσα της λίμναζαν βρώμικα νερά και σωροί από πηχτή λάσπη. Η Νάγια στύλωσε το βλέμμα της κι ένιωσε την απόγνωση να κουλουριάζεται μέσα της σαν φίδι.

Αδιέξοδο.

Η χαμηλοτάβανη κοιλότητα οδηγούσε έξω, μέσα από ένα άνοιγμα σαν πεπλατυσμένο στόμα. Η έξοδος, όμως, είχε υποστεί κατάρρευση. Στοιβάδες βράχων έκλειναν το πέρασμα, αφήνοντας ένα κενό σαν χαραμάδα. Φως εκπεμπόταν από εκεί, μια ζωηρή δέσμη ηλιαχτίδων που κουβαλούσε μαζί της το δροσερό άρωμα του φρέσκου αέρα. Ήταν αδύνατο να χωρέσουν – ακόμα και η Νάγια, που είχε λεπτότερο κορμί– εκτός και αν, με κάποιον τρόπο, μετακινούσαν τον πλατύ ογκόλιθο που κρεμόταν πάνω από το άνοιγμα.

Η Ίρι χίμηξε κατευθείαν εκεί, εντοπίζοντας με την κοφτερή ματιά της τη μοναδική ελπίδα διαφυγής, όσο ισχνή κι αν αυτή ήταν.

Άδραξε τον βράχο, αγκαλιάζοντάς τον σφιχτά. Οι γυμνασμένες πλάτες της άνοιξαν. Οι φλέβες στον λαιμό της διογκώθηκαν. Κραύγασε, μα ο βράχος δεν ανυψώθηκε ούτε πιθαμή. Ζύγιζε το πολλαπλάσιο του βάρους της.

Η Νάγια στράφηκε απότομα προς τα πίσω· το αγωνιώδες βλέμμα της παγιώθηκε στο χείλος της σχισμής. Η ρωγμή κεντούσε σαν χαρακιά τον βράχο, θυμίζοντας ακανόνιστη εγκοπή. Της φαινόταν απίστευτο πως είχαν χωρέσει να συρθούν εκεί μέσα.

Τα πέλματα της Ίρι γλίστρησαν, καθώς κατέβαλε την ύστατη προσπάθεια ώστε να μετακινήσει το εμπόδιο. Οι βραχίονες της έτρεμαν, οι τανημένοι μύες στα πλευρά και τη ράχη της ανταγωνίζονταν σε σκληράδα το υλικό που προσπαθούσαν να υπερνικήσουν.

«Ίρι!»

Η Νάγια προσπάθησε να τη βοηθήσει, μα το κτηνώδες βάρος του ογκόλιθου φάνταζε αμετακίνητο. Με χείλη που έτρεμαν σωριάστηκε στο έδαφος, ολότελα νικημένη. Η κυνηγός δίπλα της μούγκριζε, πάσχιζε να βρει γερό πάτημα στον ολισθηρό βράχο. Ξάφνου, η γη άρχισε να τραντάζεται. Τα τοιχώματα σείονταν. Ένας εκκωφαντικός κρότος αντήχησε, θυμίζοντας ομοβροντία χιονοστιβάδας. Η σαπρή, αποτρόπαιη οσμή ενός σώματος που είχε κακοχωνέψει το χώμα κατέκλυσε το σπήλαιο. Το σαγόνι της Νάγια κρέμασε. Η ρωγμή στον βράχο που ορθωνόταν αντίκρυ άνοιξε, σχηματίζοντας δυο μισανοιγμένα χείλη από πέτρα.

Κάτι θεόρατο κειτόταν σφηνωμένο εκεί μέσα. Κάτι μιαρό που απωθούσε τη γη και έσπαγε τον βράχο.

Οι παλμοί της Νάγια εκτινάχθηκαν στα ύψη.

«Ίρι!»

Η Ίρι δε μίλησε. Δεν χρειάστηκε καν να στραφεί να κοιτάξει για να ικανοποιήσει την περιέργειά της. Η αποφορά είχε κατακλύσει τα ρουθούνια της· τη φλόμωνε σαν θυμίαμα μαύρης φλόγας. Το έρεβος σάλευε ξεσηκωμένο ολόγυρα, δίνοντας πνοή στις σκιές. Το φως που διέτρεχε το λαγούμι ξάφνου έγινε πιο διαυγές… η ανάγκη να συρθούν μέσα του πιο επιτακτική. Κραύγασε και μούγκρισε, ούρλιαξε, θυσιάζοντας και την τελευταία ικμάδα δύναμης.

Μάταια· ο βράχος παρέμεινε πεισματικά αμετακίνητος.

Ο ζόφος πύκνωνε. Η ρωγμή γινόταν σκοτεινότερη. Μια μορφή υλοποιούταν στο κατώφλι. Η σιλουέτα ενός απόκοσμου τρόμου που γρατζουνούσε τα τοιχώματα.

Το σπήλαιο σείστηκε ξανά και ο χώρος σκοτείνιασε περισσότερο από τη σκόνη. Ένα στερεό κομμάτι σταλαγμίτη ράγισε. Στο επόμενο τράνταγμα ο κρότος της θραύσης διαπέρασε τη Νάγια, σείοντας το σαγόνι της. Το συμπαγές σώμα του σταλαγμίτη προσγειώθηκε δίπλα της, συνοδευόμενο από έναν βαρύ γδούπο. Το βλέμμα της Νάγια διέτρεξε βιαστικά το μυτερό του σχήμα μα γρήγορα στάθηκε στον βράχο που κυλούσε μπροστά από τη σφραγισμένη έξοδο. Η

ελπίδα φτερούγισε στο στέρνο της προτού η ίδια προλάβει να συνειδητοποιήσει τι έβλεπε· το ένστικτο της επιβίωσης εγέρθηκε βρυχώμενο μέσα της, αναγνωρίζοντας την ευκαιρία. Λόγια ήχησαν στα αφτιά της, λόγια γέρικα, ταξιδεύοντας από χείλη αγαπημένα μέσα από το ανήλιαγο ορμάνι της μνήμης:

Τη νέα εποχή που έρχεται δε θα τη δει ο πιο δυνατός. Δε θα τη δει ο πιο έξυπνος.

Θα τη δει αυτός που προσαρμόζεται στην αλλαγή.

Αυτός που ελίσσεται, που διαθέτει το ένστικτο του ερπετού.

Εσύ, έφερες την αλλαγή. Έσκαψες τη γη. Έθαψες σπόρους. Μας έδωσες καρπούς.

Βρήκες τον τρόπο να σηκώνουμε βάρη.

«Ίρι, βοήθησέ με», ψέλλισε ασθμαίνοντας. «Βάλτο πάνω». Ο λαιμός της έκλεισε· ο ήχος της φωνής της χάθηκε σαν να βούλιαξε ξαφνικά σ' ένα βαθύ πηγάδι.

Δονήσεις μετέφερε το έδαφος, ισχυρά τραντάγματα που μετέδιδαν στα κορμιά τους βίαιους σπασμούς. Η Νάγια στράφηκε προς το σκοτάδι που πρηζόταν και ένιωσε ευθύς την πραγματικότητα να χάνεται, να γίνεται βορά στο θυσιαστήριο της φρίκης. Ανοιχτά σαγόνια την προϋπάντησαν, αναδυόμενα μέσα από τη σκοτεινιά του σπηλαίου. Σαγόνια θεόρατα, που ήταν αδύνατο να ανήκουν σε άνθρωπο ή ζώο.

Δεν ούρλιαξε, δε μίλησε. Μια ξαφνική, παραλυτική αίσθηση απώλειας τη συγκλόνισε, ξεκάθαρο σημάδι πως η λογική της μόλις είχε δεχτεί βαρύ πλήγμα.

Η Ίρι σήκωσε τον σταλαγμίτη, σφίγγοντας τα δόντια, και τον απίθωσε με κόπο επάνω στον βράχο. Έχωσε την αιχμή του στο κενό, κάτω από το πλατύ πέτρωμα που σφράγιζε την έξοδο, κι έπεσαν και οι δυο πάνω του χρησιμοποιώντας το βάρος των κορμιών τους. Βράχος σύρθηκε τραχιά πάνω σε βράχο. Βούλιαξαν μαζί, και η άκρη του σταλαγμίτη ως εκ του θαύματος ανασηκώθηκε, συμπαρασύροντας μαζί και τον όγκο που η Ίρι πάσχιζε να μετακινήσει. Το στενό πέρασμα διαπλατύνθηκε. Η αύξηση στην ένταση του φωτός αποκάλυψε την έξοδο ενός λαγουμιού που οδηγούσε έξω, στην αντηλιά της ημέρας.

Η Νάγια αντίκρισε τον κόσμο γύρω της που πήρε να ρυτιδώνει. Τα μάγουλά της βράχηκαν, μουτζουρώνοντας το σκονισμένο της δέρμα. Ξανά, το ένστικτό της, σαν να το ορμήνευε κάποια πρωθύστερη μνήμη, πήρε τα ηνία και της αποκάλυψε αυτό που η συνείδησή της δεν είχε προλάβει –ή δεν ήθελε– να συλλάβει: Μόνο η ίδια χωρούσε στο άνοιγμα. Το δέμας της Ίρις παραήταν μεγάλο… παραήταν ογκώδες για να τρυπώσει στο λαγούμι. Χώρια που κάποιος έπρεπε να συγκρατεί τον σταλαγμίτη για να παραμείνει η δίοδος ανοιχτή.

Μια απόκοσμη, ερεβώδης μορφή εκκολαπτόταν πίσω τους, κουβαλώντας μαζί της τη μολυσματική αποφορά της σήψης και της αποσύνθεσης.

«Φύγε, τι περιμένεις; Φύγε *Κισάνα*… φύγε».

Οι ώμοι της Νάγια άρχισαν να τραντάζονται. Αναφιλητά κύλησαν στον λαιμό της. Τα γόνατά της μάτωσαν ξανά, γδάρθηκαν στο έδαφος. Βουβός πόνος ράπισε αίφνης το στέρνο της. Θρήνος που λόγχιζε τα λογικά της. Τα πάντα θόλωσαν· απέκτησαν τη υφή του πάγου. Έχωσε το πρόσωπό της στον λαιμό της Ίρι και εναπόθεσε εκεί τα χείλη της.

Οι φλέβες της έκαιγαν, τραντάζονταν από τους ξέφρενους κτύπους της καρδιάς της.

Η μυρωδιά του ιδρώτα φάνταζε ξινή.

Η Ίρι κραύγασε αγριεμένα: *«Φύγε. Τρέξε! Θεοί… Τρέξε, σου λέω! Έρχεται!»*

Η μολυσματική οσμή του θανάτου κατέπνιξε τις στερνές ανάσες τους. Η ερεθιστική αψάδα ενός άγριου βήχα έκαψε τον λαιμό τους. Ένας πανάρχαιος τρόμος βλάσταινε μέσα από τον διερρηγμένο θύλακα της γης. Αποκτούσε υπόσταση, παίρνοντας δύναμη από την ανάγκη.

«Φύγε!»

«Όχι. Δε θα σε αφήσω».

«Άνα Άιλις, Κισάνα».

Η βραχνάδα στη φωνή της… η βραχνάδα ήταν αυτή που την πλήγωσε περισσότερο απ' όλα.

«Άνα Άιλις».

Η αγέλη προστατεύει πάντα τον καλύτερό της.

Η Νάγια άρχισε να οδύρεται, καθώς η Ίρι την έσπρωχνε προς τα πίσω. Το πρόσωπό της ράπισε ξάφνου ο πόνος… ο πόνος που μόνο το αναπόφευκτο είναι ικανό να προκαλέσει στην ψυχή του ανθρώπου.

«Άνα Άιλις… Μη με ξεχάσεις».

Η Νάγια αποχωρίστηκε το κορμί της Ίρι, νιώθοντας τα μέσα της να σχίζονται στα δυο. Θρηνούσε και βογκούσε, καθώς έχωνε το κεφάλι της βαθύτερα στο λαγούμι. Τα νύχια της χάραξαν την πέτρα. Τα κλαμένα μάγουλά της γδάρθηκαν και τα χείλη της γέμισαν με χώμα. Τίναξε τα πόδια της και στρίμωξε ολόκληρο τον κορμό μέσα στο πέρασμα. Το πέρας του έχασκε σαν σκουληκότρυπα. Το σύθαμπο του σπηλαίου μετετράπη σε γυμνό σκοτάδι· η ίδια έστεκε εμπόδιο στη μοναδική πηγή φωτός που βαλλόταν στον χώρο.

Δεν μπορούσε να κοιτάξει πίσω. Δεν μπορούσε να στραφεί. Άκουγε μονάχα· άκουγε και έκλαιγε καθώς σερνόταν προς την ελευθερία. Άκουγε ακόμα κι όταν η Ίρι απελευθέρωσε τον μοχλό, σφραγίζοντας οριστικά την έξοδο. Άκουσε το ουρλιαχτό της καθώς αντίκρισε τον τρόμο που τους καταδίωκε, αλλά και την ιαχή που ακολούθησε ύστερα καθώς χίμηξε με το μαχαίρι ανά χείρας, μην έχοντας πια τίποτα να χάσει.

Λήθαργος τύλιξε τη Νάγια καθώς τα πνευμόνια της φούσκωσαν από τον καθαρό αέρα. Οι αισθήσεις της την εγκατέλειψαν και οι εντυπώσεις έσβησαν, ενωμένες με την ψυχρή λευκότητα του φωτός της υπαίθρου. Το καταματωμένο είδωλό της κατακερματίστηκε, καθώς η επιφάνεια του βούρκου που λίμναζε στην άκρη της κοίτης δέχθηκε το βάρος του κορμιού της. Ο κόσμος αποτραβήχτηκε, αφήνοντας πίσω του το δολερό άγγιγμα του πόνου που θα τη συντρόφευε ως το τέλος της ζωής της. Ευτυχώς, δεν άκουσε τη λεκάνη της Ίρι να συνθλίβεται στον βράχο. Δεν άκουσε τα αρπακτικά να πέφτουν πάνω της. Δεν άκουσε τη σφαγή που ακολούθησε ύστερα, καθώς οι ακόλουθοι του Ανζίκ επιχείρησαν να φάνε τα λείψανα από τον βωμό του βδελύγματος που οι παλιοί θεοί είχαν καταραστεί, πριν εγκαταλείψουν δια παντός την έρημο της παγωμένης γης.

6.

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΕΝΕΔΡΕΥΕΙ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΛΟΓΙΚΗ

-Σήμερα-

Έφτυσε το σάλιο που είχε μαζευτεί στο πίσω μέρος του στόματός του και ατένισε το κενό, δαγκώνοντας τα χείλη του. Κάτι σάλεψε πλάι του. Ο Ενρίκε. Τον κοιτούσε ναρκωμένος, με μάτια απλανή. Οι δυνάμεις του τον εγκατέλειπαν. Ρυάκια κυλούσαν στα βαθουλωτά του μάγουλα. Το τέλος του δεν ήταν μακριά. Το απισχνούμενο κορμί του μια ριγούσε, μια αποκτούσε την άκαμπτη στάση του νεκρού.

Ο Ραμόν δε λυπόταν. Δεν τον ένοιαζε τι θα απογίνονταν οι δυο τους.

Όλοι οι σκοποί φάνταζαν πια άχαροι, κενοί. Ακόμα και η ιδέα του φωτός εικονιζόταν στον νου του ως κάτι αφηρημένο.

«Θυμάμαι, Ενρίκε. Θυμάμαι τις μέρες που έφυγαν. Εσύ, μπορείς να θυμηθείς; Μπορείς να θυμηθείς το οτιδήποτε;»

Ο ρυθμός της ανάσας του έπεσε, σαν να ήταν κάτι το παροδικό, ο ήχος μιας σειρήνας που απομακρύνονταν.

Φαντάστηκε γλυκά, αφρώδη ζουμιά να κυλούν μέσα του· τα ένιωσε να θερμαίνουν τα σωθικά του, να υγραίνουν τον ουρανίσκο του και ρίγησε στην ιδέα της απόλαυσης.

«Όχι, δεν το νομίζω. Δεν νομίζω να θυμάσαι τίποτα πια».

Η έκκριση σάλιων που ακολούθησε, τον ανάγκασε να φτύσει. Τα χείλη του σκίρτησαν. Απέστρεψε το βλέμμα από το σκοτάδι που πήρε να σχηματίζεται στον βωμό και ετοιμάστηκε να γευτεί τη γλύκα που μέρες τώρα λαχταρούσε. Τη γλύκα που το κεντρί των ενοχών κρατούσε μακριά.

Έσκυψε πάνω από τον Ενρίκε, ανοίγοντας τα σαγόνια του διάπλατα. Σάλια άφρισαν. Ο Ραμόν κοντοζύγωσε μα δεν πρόλαβε να βυθίσει τα δόντια του στον λαιμό του συντρόφου του. Τον αιφνιδίασαν οι αναθυμιάσεις. Η σαπρή, γλυκερή οσμή από κάτι μισερό κατέκλυσε τον χώρο. Σήκωσε το βλέμμα του, τρέμοντας σύγκορμος. Ήξερε πως δεν ήταν μόνοι τους. Ήξερε πως η πείνα, σε αυτό το ιερό, δεν ήταν κάτι αφηρημένο, μα κάτι που είχε τη δύναμη να αποκτήσει σάρκα και οστά.

Έκανε θανάσιμο λάθος. Μάτια στυγερά στράφηκαν πάνω του, γεμάτα πανουργία. Ο Ενρίκε χίμηξε σαν ύαινα, δαγκώνοντας λυσσαλέα το σαγόνι του. Τα κορμιά τους σύρθηκαν βίαια στα βράχια. Με ένα απότομο τράβηγμα ο Ενρίκε άρπαξε το κρέας που εξείχε από το πηγούνι του και το ξερίζωσε. Ύστερα πάτησε τον λαιμό του και κατασπάραξε το δέρμα γύρω από την πληγή, βρίσκοντας τη σπαρταριστή αρτηρία της τραχείας. Σπασμοί κυρίευσαν το ετοιμοθάνατο κορμί του Ραμόν. Λίγο πριν ξεψυχήσει όμως, το είδε… αντίκρισε τον δαίμονα που μέρες τώρα στοίχειωνε το μυαλό του.

Η σκιά είχε υλοποιηθεί μέσα από τον ζόφο, σχηματίζοντας έναν κτηνώδη όγκο. Ήταν λιπόσαρκο. Το αποξηραμένο δέρμα του τραβιόταν πάνω στα οστά του. Ραγισμένα κόκαλα εξείχαν από τα πλευρά του και η επιδερμίδα του είχε αποκτήσει το σταχτί χρώμα του θανάτου. Τα μάτια του σπρώχνονταν βαθιά μέσα σε μαύρες κόγχες. Έμοιαζε με σκελετό που πρόσφατα ξεθάφτηκε από το χώμα. Ό,τι χείλη του είχαν απομείνει ήταν ξεσκισμένα, σχηματίζοντας μακριές ματωμένες λωρίδες. Το ακάθαρτο σώμα του έπασχε από πυώδεις πληγές, αναδίδοντας μια τρομερή οσμή σήψης και αποσύνθεσης, θανάτου και αλλοίωσης. Ένας αιμοβόρος γίγαντας με καρδιά πάγου, με σώμα σκελετικό και σφαγιασμένο, δίχως χείλη, με πρησμένα ούλα και οδοντωτά δόντια, ορθωνόταν αναπνέοντας βαριά. Η ανάσα του ακουγόταν σαν ρόγχος, τα αποτυπώματα του έσταζαν αίμα.

Λαμπερά μάτια και μακριοί κιτρινωποί κυνόδοντες γυάλισαν στο σκοτάδι. Κοκάλινα κέρατα, κοφτερά νύχια και μια υπερβολικά μακριά γλώσσα σάλεψαν, επιβεβαιώνοντας πως το θέαμα ήταν αληθινό, κι όχι αποκύημα της φαντασίας του. Μπαλώματα ωχρού δέρματος που είχαν καλυφθεί με γούνα μετατοπίστηκαν, θέτοντας γδαρμένους μύες σε κίνηση. Η αναπνοή του εξαπλώθηκε και κύλησε πάνω τους σαν δηλητήριο. Έμοιαζε αποστεωμένο από την πείνα, μα ταυτόχρονα μυσαρό και φρικαλέο, ένα έκτρωμα που είχε γεννήσει η πείνα.

Ανέδιδε μια παγωνιά που κατέστρεφε το αίμα.

Διέσχισε το νερό δίχως να βυθιστεί. Σύρθηκε πάνω από τον Ραμόν, αιχμαλωτίζοντας το στερνό του βλέμμα. Το φως στα μάτια του έσβησε… ξεψύχησε στο σκοτάδι. Ύστερα η ψυχρή πνοή που κρατούσε το πνεύμα του σε εγρήγορση κατακρημνίστηκε στα βάθη της αβύσσου που οι σαμάνοι ονόμαζαν ειρκτή του κάτω κόσμου, όταν πάσχιζαν να εξορκίσουν τα λυσσαλέα πνεύματα που οι ιθαγενείς προσφωνούσαν *Γουίτικο,* τα μαύρα χρόνια που ο ατέλειωτος χειμώνας ήταν ταυτόσημος με την ανυπόφορη πείνα.

Η ΝΟΥΒΕΛΑ «ΟΓΙΟ ΝΕΓΚΡΟ» ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 2021 ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΛΕ.ΦΑ.ΛΟ.Κ (ΛΕΣΧΗΣ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ)